

Po pošti prejemnik:

za

slo leto naprej 26 f

pol leta 13

četrt 6

mesec

Vrsta

slo leto naprej 20 K—h

pol leta 10

četrt 5

mesec 1,70

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravnništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.Rokopisni se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.Uredništvo je v Seme-
niskih ulicah št. 2, I., 17.Izhajava vsak dan, izven
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 170.

V Ljubljani, v soboto, 26. julija 1902.

Letnik XXX.

Liberalna maščevalnost.

Vseposod kažejo liberalci, da niso pri-
jatelji kmečkemu in drugih delavskih stanov.
Povsod se rinejo do polnih skled in jaslij
ter odrinejo vsakega, ki ima žuljave roke in
znojno čelo. Volivne rede za deželne zbornice
in državni zbor so si tako prikrojili, da
imajo povsod odločujočo večino, ki skrbi za
svoje ljudi ter nižjim slojem prebivalstva
meče drobtine pred noge. V zadnjem času
se je tudi v Avstriji pričelo živahno gibanje
za razširjenje volivne pravice. Delavski sta-
novi z vso odločnostjo zahtevajo primerne
števila zastopnikov v vseh zastopih, koder
se reže in deli kruh na splošne stroške. Li-
beralci pa imajo svobodo, napredek in ravnopravnost
le na jeziku, v dejanju pa so sebi-
bični krutorogovi, nazadnjaki in teroristi.
Dokaz temu je zadnja razprava v deželni
zboru štajerskem o volivni reformi, ko so
nemški liberalci hoteli pomnožiti le število
svojih pristašev, kmečke občine pa zopet
postaviti pod klop. In takoj se je oglašil na-
predni »Narod«, češ, da imajo kmečke ob-
čine razmeroma še preveč poslancev. Že iz
tega je razvidno, da je vse liberalno prili-
zovanje kmečkemu prebivalstvu le gola hi-
navščina.

V polni luči pa so se kranjski liberalci
pokazali te dni. Dolgo so tajili zvezo z nem-
škimi veleposestniki. Prehitro so se iz radi-
kalnih levov prelevili v ponižna jagnjeta, ki
se plaho plazijo za onimi, ki mirno in
vztrajno, po gotovem načrtu gradé nemški
môst do Adrije. Sram jih je bilo pred sve-
tom te politične zveze, ki je na škodo slo-
venskemu narodu. A danes se celo javno
ponašajo s to zvezo, ki so je skovali leta
1895 iz same maščevalnosti in jo lani zopet
slovesno ponovili. Kaj jim je narod in na-
rodna ideja, ako le sami sedé na konjih ter
z bičem sujejo in udirajo po slovenskem
trpinu.

Večino imajo v dež. zboru in dež. od-
boru in to priliko hočejo izrabiti do skraj-
nosti. Tako so ti plemeniti gospodje sklenili,
da kranjski dež. odbor ne dovoli nobene
podpore za šolstvo in dež. kulturo. »Slov.
Narod« je te dni objavil dva članka iz pe-
resa liberalnega dež. odbornika, ki skuša na
podlagi dež. reda dokazati, da dež. odbor
nima pravice in oblasti dovoljevati podpore
za razne investicije in kulturne namene, ker
bi sicer zlorabil svojo uradno oblast. Go-

spod Peter, ta je popolnoma bosa in iz trte
izvita!

Dež. zbor je pred novim letom poobla-
stil dež. odbor, da sme »v pokritje pri-
manjkljave pridež. zakladu po-
birati od 1. jan. 1902 do onega časa, ko
se dež. pror. za l. 1902 konečno veljavno do-
loči, iste priklade kakor v l. 1901.« In sedaj
vprašamo veleslavni dež. odbor: Ako imate
gospodje pravico pobirati deželne priklade,
imate tudi sveto dolžnost, da jih pora-
bite v iste namene, katere je dež. zbor te-
kom let določil kot redne. Tako so v ti-
skanem dež. proračunu že več let prispevki
za agrarske operacije, za povzdigo živino-
reje, 10.000 kron za male vodovode in vod-
njake, 40.000 kron za večje vodovode, za
posojila vinogradnikom 50.000 kron, za šol-
ske zgradbe 12.000 kron, za razne kmetij-
ske zadržke 4000 kron itd.

To so že leta redni deželni prispevki,
ki se pokrivajo iz deželnega zaklada. In v
pokritje teh stroškov je dobil dež. odbor po-
oblastilo, da jih izplača v istem znesku, ka-
kor so se redno dovoljevali.

Deželni odbor, oziroma njegova libe-
ralna večina pa le zlorablja svojo uradno
oblast, ako se sedaj sklicuje na obstrukcijo
v dež. zboru ter zabranjuje izplačila rednih
dež. podpor. Naravnost frivolno in zlobno je
zavijanje v »Narodu«, da dež. odbor ne
sme izplačati rednih stroškov, kakor smo
jih gori nekaj našli. Ako dež. odbor od-
reka redne izdatke, potem tudi nima pravice
pobirati rednih priklad. Dež. odbor pač nima
pravice brez dovoljenja dež. zbora dajati iz-
rednih podpor, n. pr. za nove vodovode,
nove ceste, nove zgradbe, ki bi presegali
v letnih proračunih redno dovoljene kre-
dite. Kar pa je dež. zbor že skozi desetletje
redno dovoljeval, to mora dež. odbor
tudi redno izplačati, sicer zlorabi svojo
uradno oblast.

Vprašamo veleslavni deželni odbor: Kdo
pa je Vam gospodom dal oblast od 1. ja-
nuarja t. l. do 19. junija izplačati razne
podpore in prispevke? Kdo Vam je dal
oblast izplačati že del izredne podpore
za slovenske in nemške predstave v dežel-
nem gledališču? Ali Vi, gospodje, sami jam-
čite za izdane tisočake? Ali je deželni odbor
povrnil, ko je pred leti na svojo odgovor-
nost brez vednosti deželnega zbora prekora-
čil proračun za zgradbo deželnega gledališča
za celih 60.000 gld.? Ali deželni odbor po-
vrača iz svojega žepa, ko redno vsako leto

prekorači razne dovoljene kredite? In kaj bi
bili storili gospodje očetje v dež. dvorcu, ko
bi deželni zbor ne bil sklican do jeseni, kar
je že vlada nameravala. Odgovorite nam
jasno in brez zvijač na ta vprašanja! Nam
je jasno in vsakemu razsodnemu človeku,
da le zlorabljate svojo oblast iz same ma-
ščevalnosti, ako odrekate redne podpore in
si prisvajate večje pravice, nego jih ima de-
želni zbor. Ako Vi, gospodje, odrekate de-
želni denar za splošne deželne potrebe, po-
tem Vi tudi nimate najmanjše pravice, da
Vam deželna blagajna izplačuje mesečno
opravnino.

Ako ste dosledni, potem morate i Vi
čakati do bodočega deželnega zbora, da Vam
izrecno dovoli plače. Skratka: Liberalna ve-
čina deželnega odbora je krenila na pot, ki
vodi do popolne anarhije v deželnem go-
spodarstvu. Tega koraka nikakor ne more
opravičevati, ker naravnost nasprotuje črki
in duhu deželnega reda in postavlja samo-
oblastno oligarhijo nad deželni zbor. Za-
pomnite si gospodje dobro: To Vaše početje
se bode nad Vami maščevalo. Ljudstvo bode
tem jasneje uvidelo, da je liber. napredna
stranka po svojih voditeljih zagazila v pro-
pad, kjer jo čaka politična smrt. Svaka sila
do vremena!

Krinka z obraza.

„Liberalna vera“. — Bistveno
dopolnilo knjigi „Naši liberalci“.

»Narod« je obljubil, da hoče na knjigo
»Naši liberalci« odgovoriti s tem, da poda
svoje popolno veroizpovedanje. In podal nam ga je, — odkriteje nego smo
kdaj pričakovali od lista, ki plava v laži in
hinavstvu.

Prvo je, da stavi Kristusa in
Buddha v isto vrsto kot »moralna vele-
junaka«. S tem je označil dovolj svoje proti-
krščansko stališče. Zdaj pa taji po vrsti vse,
kar uči krščanska vera.

Presveta Trojica.

O tem temeljnem nauku krščanske vere
trdi »Narod«, da ga ni učil Kristus,
ampak da so ga zanesli v krščanstvo po-
gani, ter piše:

»Tako je na primer z omenjeno sveto
Trojico. To so poznali že Indi več stoletij
pred Kristusom. On, ki je Višnu, je tudi
Čiva in on, ki je Čiva, je tudi Brahma:
jedno bitje, a trije bogovi. Tudi stari Slo-
vani so poznali trojico — Triglav! — in

Germani tudi, kakor sploh vsa ariška ple-
mena«.

Tako piše »Narod« v dokaz, da nima
nauk o presveti Trojici nič opraviti s kr-
ščanstvom!

Odkod krščanstvo?

»Narod« pravi, da je krščanstvo le plod
onih izpačenih in izkvarjenih poganskih ver-
stev, ki so ob Kristusovem času gospoda-
rila po Aziji, južni Evropi in severni Afriki,
ter nadaljuje doslovno:

»V kristijanstvu je veliko več
elementov, ki so vzeti od poganskih
stoikov, kakor pa elementov
Kristusove morale. Glavna te-
melja, iz katerih je vzraslo kristijanstvo, sta
indoevropska simbolična in metafizična
mitologija in pa židovska vera. Ta
dva, v bistvu tako nasprotna elementa, se
nista dala nikdar docela združiti. Bilo je radi
tega silnih bojov in ti boji trajajo prav za
prav še danes, ker v bistvu se gre pri vseh
verskih bojih v kristijanstvu za to, ali naj
so v veri odločilni indoevropski ali židovski
religiozni instinkti. Deloma se je na-
sprotje med ariškim in židovskim nazira-
njem ohranilo čisto očitno v veri sami. To
vidimo na primer v nazoru o Bogu: tu je
Jehova, Bog maščevanja, tam staroariška
trojica«.

Tako je »Narod« z grdo zgodovinsko
lažjo zmešal vsemu svetu znane verske res-
nice, da ogrdi in oblati vse krščanstvo kot
plod — poganstva!

Kristus in Mati Božja.

Nauk o učenje Sinu Božjega po
»Narodu« ni nič drugega, kakor ostanek
indijskega poganstva v kr-
ščanstvu. Devišstvo Matere
Božje so po mnenju naših prismojenih
liberalcev kristijani dobili od Indov, češ:

»Stari Indi so tudi pred Kristusom v
svoji veri učili, da je Bog postal človek in
prišel na svet, da odreši človeštvo in ravno
tako so učili, da je čista devica rodila Boga,
ko je v človeški obliki prišel na zemljo«.

O češčenju brezmadežne Device pa piše
»Narod« bogokletno:

»Tudi stari Egipčani so častili svojo
mater božjo in se je bil ta Isis-kult
tako razvil, da so Egipčani skoro pozabili
na Boga in le častili božjega sina Horusa
in njegovo deviško mater Isis. Ta kult se
je razširil tudi po Evropi, posebno po da-
našnji Italiji in Franciji, in mnogo učenjakov
je mnenja, da je to poglavitni vzrok, da za-
vzema v Italiji češčenje matere božje še
danes prvo mesto v veri ljudstva, da je
to češčenje podedovano iz časov, ko so
verovali v mater božjo in čisto devico Isis«.

LISTEK.

Novi modrijani.

Sedaj so pa Slovenci zaradi vseučilišča
v Ljubljani lahko mirni. Vsaj kar se tiče
učnih pripomočkov za stolico filozofije, je
sedaj vse preskrbljeno. Naj še kedo pride
in reče, da nimamo dosti filozofske litera-
ture, par člankov mu pomolimo pod nos,
par člankov temeljitih, globokoumnih, mod-
rih, in mož bode premagan umolnil za
vedno. Kako ponosni smo lahko sedaj Slo-
venci!

Namreč »Slov. Narod« priobčuje verske
članke, članke nabasane z modroslovjem,
kakor po predpisih napravljena vojaška slam-
nica s slamo. Vesoljni slovenski svet je kar
zija, ko je le malo vpogledal v te strašno
modre članke. Dandanes v tej praktični dobi,
ko se človeštvo tako ubogo malo briga za
filozofijo, pa nam je podal monitor naše

»intelligence« take, s filozofijo prenasočene
članke.

Ko ocenjamo ta sad slovensko-liberalne
filozofije, brez dvoma sad premnogih v glo-
bokih mislih prečutih nočij, se nam pero sa-
mega spoštovanja ustavlja. Gorovje visokih
mislij nakopičil je pred bravci »Slov. Narod«,
gorovje, kojega glave se dvigajo visoko gori
čez oblake, čez temne oblake katoliških ver-
skih nazorov tja gori v sinje višave pravega
filozofskega svetovnega naziranja.

»Slov. Narod« nam slovesno v celi
vrsti člankov razodeva »vero« liberalcev.
Vero! No, pogledajmo: »Vse religije so le
plod človeškega strahu pred silami nature.
Vsak resnično veren človek pravi: Vzlic
vsem razkritjem znanosti morejo obstajati
stvari in moči, ki bi mi mogle škodovati.
Vera je bila vedno, zdaj ta zdaj ona, in vera
še v tisočih letih ne bo izumrla. Vsaka vera
je stvar čustva, in vsak človek bo imel neko
religijo, vsaj dokler ne bodo rešene zadnje

skrivnosti nature. Protestantizem skuša svoje
nauke spraviti v soglasje z znanostjo, kato-
licizem pa tega neče storiti«.

Popolnoma premagani s temi stavki,
moramo odkrito izpovedati: Čeprav ti stavki
kritike ne preneso, so pa vendar novi, novi,
tako novi, kot beračev škorenj. Tistega člo-
veka bi pa res radi poznali, ki mu impo-
nuje »Slov. Narod« s temi članki, to mora
biti posebne vrste klasikanec. Strah da je
oče vere? Strah je rodil tajeje osebnega
Boga, namreč strah pred večnim sodnikom,
to je resnica. Bistvo vere je prepričanje o
verskih resnicah in izpolnovanje verskih
dolžnosti, in sedaj pride »Slov. Narod« s
staro blodnjo, da je vera stvar čustva! Ka-
tekizem v roko, katekizem! Prava veda ne
nasprotuje veri in zatoj ni treba, da bi
vera skušala v kako »soglasje spraviti svoje
nauke z znanostjo«.

Vidi se, da sedaj niso volitve, kajti za
časa volitev bi si liberalni list ne upal go-

voriti tako. Takrat so liberalci dobri kristi-
jani in celo pobožni. Seveda, takrat treba
imponirati kmetskim volivcem, sedaj pa hoče
»Slov. Narod« imponirati »inteligenci« s
svojo globoko filozofijo. Za spoštovanje ti-
stih, kateri občudujejo to filozofijo, mi go-
tovo ne zavidamo »Slov. Naroda«. Vsa mo-
drost »Slov. Naroda« se lahko dobi v enem
samem letniku katerega koli židovskega
nemškega lista.

Pomilovanja vredni so pristaši »vere«
»Slov. Naroda«, kajti vedno se jim morajo
tresti hlače, ker »Slov. Narod« proglašča
tiste kot resnično verne, ki pravijo, da so
navzlic »razkritjem znanosti« lahko še moči,
ki bi jim »mogle škodovati! To so res ju-
naške misli, katerih pa dotičniki v kate-
kizmu gotovo niso dobili. Ko je pa »Slov.
Narod« pričel objavljati te svoje članke, se
gotovo ni prašal, ali bi mu mogli škodovati,
ker sicer bi jih ne bil obelodanil.

5-4 20 m

Življenje po smrti.

»Narod« taji nebesa in pekel ter vse posmrtno življenje. Bogokletno piše ta list »inteligence«, da Kristus nikdar ni učil nauka o posmrtnem življenju.

»Kristus«, pravi »Narod«, je »vedno in vedno učil, da nebesko kraljestvo nosi vsak človek v svojem srcu, drugega nebeskega kraljestva ni nikjer... Kristusovi nauki so morala in ne dogma in je vsakdo že v tem življenju prišel v nebo, če je vse svoje dejanje in nehanje uredil po tej morali, ker potem je n r a v n o popolno bitje in biti tak — to je nebo.

Pekla potemtakem seveda tudi ni, in liberalci si tolaži svojo vest s tem, da so si pekel izmislili katoliški škofje zato, »da bi ljudi strašili z njim«.

Sv. krst in Najsvetejši sakrament

Ta dva zakramenta, katera je naš Izveličar ustanovil s tako jasnimi besedami, liberalci taje, češ da sta le ostanek grške prazne vere o »misterijih«. Liberalci piše: »Pri Grkih so tudi že dosti stoletij pred Kristusom imeli takomenovane misterije, v katere so bili ljudje upeljani potom čiščenja (krst!), da so z zavzivanjem božjega mesa in božje krvi (grški: mysterion; latinski: sacramentum) postali deležni božje milosti in zadobili neumrljivost.«

Slednjič pa pristavlja k laži še tudi norčevanje:

»Te vere so se oprijemali samo tujci in sužnji, med tem ko so jo Grki zaničevali, češ, kristjani so neumnejši od poganov!

Cerkev.

Jezus je pač dovolj jasno ustanovil svojo cerkev, katero je zidal na skalo in ki je peklena vrata ne bodo premagala. Naši liberalci pa trdijo:

»Posebne cerkve Kristus ni ustanovil in je kristijanstvo, iz katerega so se sčasoma razvile različne cerkve, nastalo še le po Krist. smrti. Kristus je dal samo povod, da se je ustvarila nova vera, nekako tako, kakor če šine blisk skozi oblake in povzroči dež. Razna sedaj obstoječa kristijanska veroizpovedanja so vsa le v jako daljni zvezi s Kristusom, katoliška vera se pa celo od Kristusa čedalje bolj oddaljuje, namesto da bi se mu približevala.«

S tako nesramnostjo se predrzne liberalci tajiti resnice, katere so stoletja stale kot neovrgljive in za katerih gotovost imamo nepobitne dokaze!

Nauk o angelih.

Tudi tega taji »Narod« in z grdo nesramnostjo pristavlja: »Sveti Pavel sploh ni verjel v angele in se norca delal!« Kje, kdaj? Kako se more zapisati taka laž!

Mučeniki in menihi.

»Narod« trdi z uprav izjavljajočo predrznostjo, da krščanstvo sploh nima pravih mučnikov, ampak da se je ravno krščanstvo razširjalo s silo ter da so rimski cesarji s katoliškimi škofi razširjali ta nauk kot rabelji, da so morili ljudi kakor blazni in da so to gazenje v človeški krvi imenovali bogoljubno delo. To vedo naši liberalci o mučnikih! O menihih pa vedo še celo to, da so jih v krščanstvo vpeljali egipčanski pogani! Same laži, o katerih zgodovina priča ravno nasprotno!

Svetniki in češčenje njihovih podob.

»Narod« proslavlja krivoverca Vigilancija, kateri je nastopil proti češčenju svetnikov, in nadaljuje s smešno resnostjo:

»Toda sveti Mohor ga je premagal in napolnil koledar s celo vrsto novih svetnikov, ki so živeli le v njegovi fantaziji.«

Torej svetnike, ki jih časti katoliška cerkev, si je izmislil sveti Mohor! Človek bi se smejal taki neumnosti, ako bi ne bilo tako grozno žalostno dejstvo, da imamo Slovenci tako »inteligence«, ki svojim krivim prerokom verjame tudi to neumno zgodovinsko laž. »Narod« vse preobrača. Krivoverca Vigilancija imenuje »plemenitega cerkvenega očaka«, cerkvene očete, ki so zavrnili njegov nauk, pa imenuje pagane!

Katoliški verski nauki.

Ti so po mnenju naših liberalcev sleparska izmišljotina škofov. S predrzno trivolnostjo piše »Narod«:

V tem smislu se je razvijalo kristijanstvo naprej in v kristijansko cerkev so se upeljavale kar po sklepu večine škofov — ki dostikrat niso znali ne čiti

tati ne pisati — nove dogme, n. pr. o naravi Boga, o večnosti pekelske kazni itd. itd. — tako, kakor se v deželnem zboru sklene naprava katerega vodnjaka — a od gotovega dne naprej so morali ljudje to verjeti kot sveto, od Boga razodeto resnico! Tako je došlo, da je kristijanstvo dobilo končno nov temelj: vera je začela računati samo z egoističnimi čustvi ljudij, s strahom pred vedno kaznijo in z upanjem na vedno plačilo, kar se nikakor ne strinja s Kristusovim naukom, ki zahteva od človeka notranjega spreobrnjenja.

Ljubljanski škof — Antikrist!

Ko je tako »Narod« osmešil škofa sploh, se seveda ne more zdržati, da ne bi udaril še posebno po ljubljanskem knezoškofu. Našega škofa postavlja v nasprotstvo s Kristusom ter ga popisuje kot pravega Antikrista. Našemu škofu podtika, da on uči, »da pride v raj lahko vsak ničvreden človek, če le s »klerikalci« voli«, ter trdi, da naš škof o posvetni oblasti uči Kristusovim nasprotno nauke. Liberalci seveda svojih trditvev ne dokazuje, ampak jih samo predrzno izreka, češ: »inteligence« itak vse verjame, kar se ji natveže!

Taka je liberalna vera, katera, kakor vsakdo vidi, ni nič drugega, kakor nesramno in predrzno taječenje vsega krščanstva. Kdor veruje to, kar »Narod« piše, ta ne samo da ni več katoličan, ampak še več: Ta ni več kristjan, on je popoln pogan.

Učitelji imajo zdaj svoje konference, pri katerih se ob navzočnosti svojih okrajnih šolskih nadzornikov proglašajo kot pristaši te stranke, katere verske nazore smo ravnokar razložili. Kaj naj sodočimo o učiteljih? Ali moremo reči ljudstvu o njih, da so to krščanski učitelji?

Vedno se pritožujejo liberalci, da se pri nas »zlorablja« prižnica. A ako je dolžnost duhovnikov, da se bori proti poganstvu, potem je ravno tako njegova dolžnost, da se bori proti takemu liberalizmu, ki ni nič drugega, nego popolno nasprotje vsega, kar je krščansko.

Po deželi se vrše zdaj javni ljudski shodi. Nujno priporočamo vsem govornikom, da na vseh shodih porabijo to liberalno veroizpovedanje ter tako ljudstvu odpro oči, da izprevidi, kaka poganška stranka mu hoče vzeti ne le političnih pravic, ampak tudi vero očetov in krščansko ime!

Jezikovna razprava v češkem deželnem zboru.

Poslanec dr. Baernreither je dal v sredini seje češkega deželnega zbora povod zelo važni in dolgotrajni razpravi. Mož je z ozirom na to, da je v sedanjem kratko odmerjenem zasedanju nemogoče rešiti pereče in zelo zamotano jezikovno vprašanje, da pa je na drugi strani neobhodno potrebno premirje mej obema strankama v svrhu rešitve narodno-gospodarskih vprašanj, predlagal, naj se ustvari nekak negotbeni provizorij. Po tej pogodbi naj bi Čehi in Nemci zahtev v jezikovnem oziru potisnili na stranski tir deželnozhorske železniške proge, glavni tir pa prepustili edino le narodno-gospodarskim težnjam. V četrtkovni seji je razpravljal o tej zadevi tudi nemški poslanec dr. Eppinger. Ta se je sicer v načelu strinjal z dr. Baernreitherjem ter celo izjavljal, da bo tak provizorij neobhodno potreben, če se hoče trajno in uspešno rešiti jezikovno vprašanje, toda glavno je in ostane po njegovem mnenju določitev nemščine za državni jezik. — Odgovarjal jima je prav dobro češki poslanec dr. Herold, ki je sicer dobil besedo pred Eppingerjem, a dobro znal, kaj prav za prav zahtevajo Nemci. Izjavil je v ime češkega kluba, da treba le resne volje in vse nasprotje je odstranjeno. Rešiti treba pred vsem vprašanje o varstvu manjšin, vse drugo se bo rešilo z lahkoto. Ni pa misliti, pravi govornik, da bi Čehi odstopili od svojih zahtev le Nemcem v korist, sami pa bi ničesar ne imeli od tega. Vajeni smo, da se tudi nam dá, če kaj dobé Nemci, in nasprotno.

Italija v trozvezli.

Razni listi so pred nedavnim javili, da se je ob obnovitvi trozvezne pogodbe mej drugim opustila tudi marsikaka strategično važna določba za slučaj vojske. Mej temi je tudi dogovor, da mora Italija, če se pojavi vojska mej Avstro Ogrsko in Rusijo, poslati na rumunsko mejo večji del svoje armade in tako varovati interese napadenega zaveznika. Te določbe, pravijo, pa v novi pogodbi ni in je torej Italija s tem mnogo pridobila. Nasproti temu trdijo berlinski listi, da v trozvezni pogodbi sploh nikdar ni bilo takih določb. Vse, kar je obstojalo v strategičnem oziru, so bili dogovori načelnikov generalnih štabov zvezanih držav glede postopanja v eventualni vojski. Ti dogovori so se pa preminjali, kakor so nanese razmere, bistvena, čisto politična vsebina trozvezne pogodbe se pa ni premenila.

Ljudski odpor proti nasilju francoske vlade.

Gonja proti francoskim redovniškim šolam divja dalje z vso vehementno silo. Vlada je jela uporabljati vsa mogoča sredstva, da izvede svoj satansko-zlobni načrt. Da pošteno katoliško ljudstvo vzpričo tako vnebovptični krivici ne more ostati mirno, je jasno. Na vseh koncih in krajih prirejajo dobri voditelji ljudstva protestne shode in pojasnjujejo ljudstvu neznosno krivico. Posebno živahno se je jel v tem oziru gibati Pariz. O zadnjih protestnih shodih v tem mestu smo sporočili včeraj. Vlada pošilja v boj najslabše svoje elemente, ki povzročajo vsakovrstne izgrede. Tako se pogosto pripeti, da pride do pretepov. Aretirani so pa redoma le napadenci. — V Parizu in departementu Seine je sedaj še kakih 30 kongregacijskih šol, ki se ustavljajo vladnemu povelju. Zaradi teh se je včeraj sešel ministerski svet ter sklenil, da se proti takim šolam jame postopati z vso policijsko strogostjo. Redovnike — učitelje bodo s silo iztirali in šole zaprli. Enako se bo postopalo tudi z neubogljivimi redovniki na deželi. Obenem besne vladni organi proti onim duhovnikom, ki podpirajo šolska vodstva v težavnem položaju. Župniku v pariškem predkraju Levallois so že odtegnili dohodke, na vrsto pride tudi duhovnik Patureau in mnogo drugih. Vlada zahteva, da se duhovščina prav nič ne vmešava v ta »kulturni« boj, in po svojih glasilih celo svari papeža, naj ne izda okrožnice v zadevi gonje proti redovniškim šolam, češ da ne more pripustiti debate o tej točki, ki je izvan konkordata, in da člen 11. te pogodbe naravnost odobruje v revolucionarnih zakonih izraženo prepoved kongregacij in njih šol. V takih razmerah se pač ni čuditi, če se prej ali slej pojavi nova revolucija.

Razmere v Macedoniji.

»Peterb. Včelomosti« poročajo o novih bojih v Macedoniji. Do 250 dobro oboroženih macedonskih vstašev je napadlo ter uničilo oddelek turških vojakov pri Strumici. V gozdu pri Kraševem je baje polno vstašev. Vstaški vodje so izdali oklic, naj se združijo vsi Macedonci proti turški nadvladi. Iz Zofije pa se poroča, da sta ruska in avstrijska vlada skupno pozvali turško vlado, naj vendar že napravi red v svojih deželah na Balkanu. Turška vlada je seveda takoj obljubila, a že isti dan pozabila na obljubo. Poslala pa je Bolgarija dva nova bataljona vojakov na mejo ob Macedoniji, ki naj bi preprečili prehod Bolgarov k vstašem. Po našem mnenju pa ne bode preje miru in reda na Balkanu, dokler gnilega Turka ne poženó preko Bospora v Azijo.

Nova kriza v Srbiji.

Srbija ima že zopet novo ministersko krizo. Ostavko je podal cel Vučićev kabinet radi tega, ker je bil predsednikom skupščine izvoljen dosedanji podpredsednik in vodja protivladne opozicije Stanojević. To se je seveda moglo zgoditi le vsled tega, ker je bilo v dotični seji skupščine od 130 prisotnih le 89 poslancev. Odsotni so bili večinom le vladinovci in tako je bila protivladna opozicija v večini. Kralj doslej ni vsprejel ostavke Vučićevega kabineta in trdi se, da se reši kriza na drug način. Najprvo bodo poskušali pritiskati na novoizvoljenega predsednika skupščine, da ne sprejme izvolitve. Če se pa izjalovi ta poskus, bo

kralj odredil razpust skupščine in nove volitve, ker nikakor ni voljan žrtvovati vlade, ki jo je komaj pridobil za nujno potrebno najetje posojila.

Novoizvoljeni predsednik srbske skupščine je tiskar in založnik ter poleg Pasića glavni organizator radikalne stranke. V letu 1883. ga je preki sod obsodil na smrt, a je bil pozneje pomiloščen. Tudi v Milanovo zaroto je bil zapleten Aza Stanojević, sodišče ga je pa oprostilo.

Iz brzojavk.

Kralj Edvard še vedno ne sme za ves dan ostaviti postelje. Pravijo, da se bo dal na predvečer kronanja prepeljati k dekanu westminsterske opatije ter bo tam prenočil, da se s tem skrajša slovesni vohod v katedralo. — Potovanje italijanskega kralja. Uradna »Tribuna« javlja, da so prezgodnje vesti o kraljevem obisku v Parizu in da kralj po vrnitvi iz Berlina letos sploh nikamor več ne pojde. — Kompromis mej Mladočehi in agrarci. V zadevi volitev v češki deželni odbor se je doseglo sporazumljenje. Mladočehi so prepustili v odboru eno mesto agrarcem, ki kandidirajo za odbornika posl. Zdarskega, za namestnika pa posl. Hirscha. — Kronski svet v Lšlu. Pod cesarjevim predsedstvom se je vršil včeraj v Lšlu kronski svet, ki se ga je pa poleg kabinetnih načelnikov Koerberja in Szella udeležil edino le zunanji minister grof Goluhovski. Razgovor je bil o nagodbenem vprašanju. — Premembe pri nunciaturah. Iz Rima javljajo, da bota v kratkem odpovedana nuncij v Parizu mnsgr. Lorencelli ter dunajski nuncij mnsgr. Tagliani. — Volivna preosnova v koroškem deželnem zboru. Koroški deželni zbor je včeraj z glasovi nemško-nacionalne večine sprejel vso predlogo o volivni preosnovi. Slovenski poslanci Einspieler, Grafenauer in Huber so ostavili zbornico, ker so bili odklonjeni predlogi prvega poslanca glede pomnožitve kmečkih mandatov in premembe volivnih okrožij. Knezoškof in posl. Muri sta bila že preje odsotna. — »Gazeta Narodowa« v Nemčiji prepovedana. Berlinski uradni list prepoveduje za dobo dveh let v Lvovu izhajajočo »Gaz. Narodowa«.

Slovenci na tujem.

Iz Aleksandrije, 18. jul.

Proslavili smo praznik sv. Cirila in Metoda dne 6. julija, a vzbudila se je splošna želja: zberimo se Slovenci in Slovenke prihodnjo nedeljo dne 13. julija k vrtni veselici, katere ni bilo že od majnika. Tej občni želji se je ustreglo in pripravili smo vse potrebno, da se skupno razveselimo, pa tudi navdušimo za vzajemnost in ljubezen do domovine.

V nedeljo popoldne do 5. ure se je nabralo poln vrt, seveda edino le Slovencev in Slovenk, ker drugim ni bil vstop dovoljen.

Godba, kateri so se navzoči pridružili s krepkimi glasovi, je igrala pet slovenskih pesem: »Napreje«, »Hej Slovani«, »Lepa naša domovina«, »Moj dom« in »Slovensko deklet«, vrsteč se mej njimi govor in deklaracija.

Predsednik našega društva »Slov. P. ob N.« gospod Franc Zarli je pozdravil z izbranimi besedami mnogobrojne udeležnike veselice, prirejane na čast sv. bratoma Cirilu in Metodu ter sv. Mohorju in Fortunatu, katerih vneti častilci smo tudi Slovenci v Egiptu. S ponosom zrem, tako je nadaljeval, na vas Slovenci in Slovenke, ki ste prišli v obilnem številu semkaj, ter se veselim naše vzajemnosti, katero smo pokazali danes dejansko, pokazali slavno, da še stojimo krepko in trdno kot nepremagljiva skala vneti Slovenci nasproti valovom tujih jezikov. Zaupno bo srečnejša bodočnost naša, če bomo edini in složni vedno kakor danes in se držali poti: katero sta pokazala našim pradedom sveta brata Ciril in Metod in katero nam zdaj kaže naš dušni pastir.

Nato je gđ. Marija Gregorič navnušeno deklamovala lepo pesem v čast sv. Cirilu in Metodu, katero je morala pozneje še enkrat ponoviti.

Gospod Jakob Velkavrh je s svojim primernim, podučno šaljivim govorom napravil dosti smeha. V zadnjem govoru pa se je razloži: zakaj in kako naj se veselimo. — Veselico je zaključila tombola, za katero so mnogi darovali dragocene in lepe dobrote, katerim bodi tu izrečena srčna zahvala.

Proti osmi uri smo veseli zapustili vrt, v katerem se je v najlepšem redu in v splošno zadovoljnost vdruživ vsila slovenska veselica v povzdigo mejsebojne edinstvi in ljubezni do domovine.

Da, vladaj mej nami prava mejebojna
vzajemnost in močna ljubezen do maternega
jezika in mile domovine, katere ne pozabimo
nikdar, če tudi smo oddaljeni od nje, živeči
mej tujci; zato rečem po pravici, da:

Tu je šega, tu je ljudstvo,
So prijatelji, bratje ne,
Slava le, slovansko čustvo
Srce moje veseli.

Zatorej, rojaki, dovršujmo nam od zgoraj
dano naročilo,

Da ne bo nam solnce za gorami zatoni,
Da sijalo vedno lepše bo pred naša vrata,
Hej, rojaki, kvišku, da nam pride doba
zlata.

Danes sem prejel iz Ljubljane dva za-
boja 79 kg. knjig. Vsem darovateljem, po-
sebnost pa še č. br. Petru, ključem iskreno:
Bog plačaj! P. Benigen.

Izpred sodišča.

Uzoren liberalen župan.

Tak je bil Anton Hrovatin star.
iz vipavskega trga. O njegovi tožbi zoper g.
Mirko Perhacca radi žaljenja časti
smo že svoječasnno obširno poročali. Kakor
znano, je bil g. Perhacca od okr. sodnije v
Vipavi od obtožbe oproščen in Hrovatin ob-
sojen v plačilo stroškov. Hrovatin se je zo-
per to razsodbo pritožil in vsled tega se je
pretečeni četrti pred tukajšnjim deželnim
sodiščem vršila vskljena obravnava. Hrova-
tina je v vskljenem postopanju zastopal dr.
Tavčar, g. Perhacca pa zopet dr. Brejca.
Po obširnem referatu — bilo je na prvi
inštanci zaslišanih okrog 30 prič — se je
prečitala razsodba prvega sodnika, ki se ta-
ko le glasi:

Opravilno število — U 79/2
16

V imenu Njegovega Veličanstva cesarja!

G. kr. okrajna sodnija v Vipavi je o
obtožbi Antona Hrovatina kakor zaseb-
nega obtožitelja zoper Bogomira
Perhacca zavoljo prestopka zoper var-
nost časti po § 488 k. z. v navzočnosti An-
tona Hrovatina, kakor zasebnega obtožitelja,
prostege imenovanega obtoženca, zagovor-
nika dra. Brejca po danes dognani glavni
razpravi po predlogu obtožitelja, naj se ob-
toženec kaznuje, razsodila tako:

Bogomir Perhacca, vo. Miro, 33 let star,
kat., oženjen, pčestnik v Vipavi št. 16,
nekaznovan

oprošča se

v smislu § 259 št. 3 kpr. obtožbe, da je dne
12. marca 1902 v občinski seji v Vipavi
rekel Antonu Hrovatinu: Vi molčite!
Viste nepošten! Vi ste kot žu-
pan nepošteno poročali o meni,
ko sem bil pri vojaki — torej koga
z naznanjenjem izmišljenih ali napak zviti
prigodb lažljivo kakega nepoštenega dejanja
obdolževal, ki bi utegnili v mislih ljudi za-
ničljivega storiti ali ponižati, in s tem za-
krivil prestopok zoper varnost časti po §
488 k. z.

Razlogi.

Pri občinski seji v Vipavi sta se dne
13. marca 1902 obtoženec in zasebni ob-
tožitelj nekaj sprekla. Zasebni obtožitelj je
namreč predlagal, da bi se izrekla obto-
žnica kot načelniku gozdnega oddelka ne-
kake nezaupnice, češ, da računsko knjige
niso v redu. To je razkačilo obtoženca tako,
da je planil kvišku in očital obtožitelju ne-
poštenost. Ni se sicer popolnoma dognalo,
katere razžalje besede je rabil obtoženec
nasproti zasebnemu obtožitelju, ker jih vsaka
priča drugače navaja, vendar se pa mora
toliko za dognano smatrati, da je obtoženec
očital Antonu Hrovatinu, da je radi tega
nepošten, ker je obtožencu na vojaško oblast
nepošteno poročal. To priznava obto-
ženec sam. Pa tudi priče Karl Mayer, Šte-
fan Rehar, Rudolf Ahtschin in France To-
mazič, Ivan Ferjandčič in Janez Lekan potr-
jujejo v tem smislu besede razžalje. Priča
Jožef Zvoček pa na nadalje izpove, da je izgo-
voril obtoženec vse besede v enem stavku.

Iz povedanega je brezdvomno razvidno,
da je dejanje v predstojemem slučaju enotno,
ki obstoji v tem, da je obtoženec očital za-
sebnemu obtožitelju, da je nepošteno poro-
čal o njem na vojaško oblast, in da je to
enotno dejanje kvalifikovati kot prestopok
po § 488 k. z.

Obtoženec nastopil je dokaz resnice.
Ta dokaz se mora od strani obtoženca kot
popolnoma doprinešen smatrati in to iz sle-
dečih razlogov: Ko je šel avgusta meseca
1900 obtoženec na orožno vaje v Ljubljano,
poslal je obtožitelja na vojaško oblast v Če-
lovec pa vlogo. V telegramu pa kakor v
vlogi trdi obtožitelj o obtožencu, da se je
do sedaj s simuliranjem opro-
ščal vojaških vaj in da je doma
za vsako težko delo sposoben.

Glasom izpovedbe priče Alojzija Grabi-
jan je dokazano, da je telegram odposlan
od zasebnega obtožitelja preprečil, da obto-
ženec ni radi bolezni prišel k superarbitra-

oiji, temveč je moral takoj kot popolnoma
zdrav človek nastopiti službo pri kompaniji.

Iz pričevanja c. kr. stotnika Ludvika
Reindl je razvidno, da so vojaške oblasti
verovale napovedbam v telegramu bolj kot
pa trditvam obtoženčevim, in to tembolj,
ker obtožencu bolezen na zunaj ni bila
vidna.

Ista priča Reindl pa tudi potrdi, da se
je med orožno vajo konstatiralo od zdrav-
nikov, da je bil obtoženec v resnici
bolan, in je bil priča tudi sam popol-
noma o tem prepričan.

Iz depisa c. k. dopolnilnega okrajnega
poveljništva št. 97 z dne 17. avgusta 1900
pa je dokazano, da je bil obtoženec 1. 1896
radi revmatizma, leta 1897 in 1898
pa radi ishijske orožnih vaj oproščen
in to na predlog vojaških zdravnikov.

Iz tega je razvidno, da je tr-
ditev v telegramu in v vlogi, da se je
obtoženec simuliranjem
kake vaje oprostil, popolnoma
neresnična in iz trte zvita,
nadalje pa je tudi dognano, da obto-
ženec za težka dela ni bil zmo-
žen, predno je odšel na vajo,
in sploh več let ne, in je torej tudi v tem
cziru poročilo županstva neresnično.

Ta okolnost dokazana je po pri-
čah: Antonu Andlovic, Francetu Bratež,
Francetu Silvester, Ivanu Gvardijandčič, Ivanu
Bukovič, Ivanu Mohorčič in Filipu Andlovic.

Kot popolnoma objektivna
resnica je torej smatrati, da
so se od strani zasebnega to-
žitelja i v telegramu i v pisni vlogi
na vojaško oblast poročale o obto-
žencu neresnice, in to take neres-
nice in ob taki priliki, ki bi mogle obto-
žencu povzročati občutno škodo.

Če bi se hotel morebiti zasebni obto-
žitelj izgovarjati, da je on to storil kot
uradna oseba v dobri veri, se pa vendar ta
izgovor ne more za resničen smatrati.

»Bona fides« mora namreč imeti za se
dozdevno podlago, katere pa v
predstojemem slučaju gotovni.

Ne samo po Vipavi, tem-
več po celidolini bilo je zna-
no, da je bil Bogomir Per-
hacca tako bolan pred nekaj
leti na revmatizmu, da se je
sploh dvomilo, da bo še kdaj
ravno hodil. Premikati se je
mogel le po dveh palicah okoli,
v cerkev pa se je vozil, dasi
je iz Vipave in imata torej cer-
kev v istem kraju, kjer sam
stanuje. (Cerkev mu je bila samo par
sto korakov oddaljena! Opomba uredništva.)

To je dokazano po pričah: Ivana Gvar-
dijandčič, Fraru Bratovž, Franu Silvester,
Franu Krhne, Antonu Tomažič, Antonu
Kariž.

Popolnoma nemogoče je, da bi zasebni
obtožitelj o tem ne bil vedel, če so vedeli
vsi drugi in to tudi njegovi sosedje.

Razven tega je bil obtoženec trikrat
poprej radi bolezni orožnih vaj oproščen,
kar dokazuje že zgoraj označeni dopis c. k.
dopolnilnega okrajnega poveljništva št. 97.

To je bilo znano tudi zasebnemu obto-
žitelju, kar dokazuje telegram in odposlana
vloga.

Vsakemu in torej tudi zasebnemu ob-
tožitelju pa je dobro znano, da zdravniki
vsakega moža, predno ga odpuste iz službe,
natančno preiščejo pri vojaki, in da se je
moralo tudi to zgoditi pri obtožencu.

Da bi se pa mogel človek navadnega
stanu, kot je obtoženec, z vajs simuliranjem
oprostiti, kaj takega ne more verovati najbolj
navaden človek, kot je zasebni obtožitelj, ki
ima gotovo dosti pregleda in precej široko
obzorje, ker bi ga sicer ne postavili bili
volivci v Vipavskem trgu za župana.

Nadalje je pa notorično, da je revma
taka bolezen, ki se težko popolnoma po-
zdravi in ki se kaj rada ponavlja pri ljudeh,
ki so že enkrat na tej bolezni trpeli.

Pri treznem in natančnem premišlje-
vanju tega stvarnega položaja more se priti
do edinega zaključka, da je namreč Anton
Hrovatin dobro vedel, da ne dela prav,
vendar poslal na vojaško oblast telegram in
pismeno vlogo in to iz osebnih in
strankarskih razlogov. Vzrok
pa je dobiti edino v tem, da je hotel za-
sebni obtožitelj prepričati, da bi se obto-
ženec udeležil občinskih volitev. Volitve so
brezdvomno bile hude in za stranko zaseb-
nega obtožitelja nevarne, ker so se imele že
v četrti vršiti.

Da je zasebni obtožitelj skušal uporabiti
svojo moč kot župan proti svojim političnim
nasprotnikom in to na ta način, ki se ne
more odobravati, in kakor nepristranski župan,
če hoče biti mož-poštenjak, ne sme postopati,
to je razvideti kaj jasno tudi iz slu-
čajev Ivana Može in Marka Pushnitza.

Okrajno glavarstvo gotovo dobro pozna
svoje župane. In ravno okrajno gla-
varstvo v svojem poročilu z
dne 21. apr. št. 8538 pravi o Antonu
Hrovatinu, da je ta brezdvoy-

beno v zadevi Ivana Može zato
napravil, ker je Ivan Može
volil s klerikalci pri občins-
kih volitvah.

Da je hotel zasebni obto-
žitelj s svojimi koraki le to
prepričati, da bi se obtoženec
volitev ne udeležil, to je do-
kazano tudi po dopisu vipav-
skega orožništva na vojaško
oblast, in pa po zapriseženi priči Jer-
neju Centa, kateremu nasproti je
Anton Hrovatin sam pripo-
znal, zakaj je spraval Bogomira
Perhacca k vojakom. Tako
ravnaje od strani zasebnega obtožitelja pa
je nazival po pravici obtoženec za nepo-
šteno.

Sicer pa se mora pripomniti, da zasebni
obtožitelj ni imel nobene dolžnosti pisati ali
brzjaviti v obtoženci zadevi na vojaško
oblast in da se torej tudine more
izgovarjati na „dobro vero“.
Drugače bi bilo, če bi bil obtožitelj vprašan
ali pozvan, naj pove svoje mnenje. To pa
ni bilo, in če je zasebni obtožitelj prestopil
svoj delokrog brez potrebe, je za te svoje
korake tako odgovoren, kot bi jih storil na
svoje privatno ime.

Sicer pa se mora upoštevati še to, da
zasebni obtožitelj slika v pisni vlogi ob-
toženca kot nekekega regovileža in to po-
polnoma brez potrebe in brez povoda. Vzrok
more biti edino ta, da bi obtoženca vojaški
oblasti naslikal za kolikor mogoče slabega.
Da bi pa bil obtožitelj tudi to v dobri veri
započel, kaj takega pa menda ne more ni-
komur niti na um priti in je popolnoma
izključeno. V tem samem dejanju pa je že
zapopadana nepoštenost, kakoršno ima § 488
k. z. v mislih, in je torej lahko
opravičeno obtoženec že radi
edine te točke obtožiteljevo
postopanje v njegovi zadevi
kot nepošteno označil.

Ker je torej obtoženec dokaz resnice v
polni meri, kakor to zahteva § 490 kaz. z.
doprinesel, bilo ga je obtožbe oprostiti.

V Vipavi, dne 13. junija 1902.

Polenšek, m. p.

Nato je dobil besedo Hrovatinov za-
stopnik, ki je tožil o krivici, katere se Hro-
vatinu godi, in predlagal, da se naj g. Per-
hacca obsodi in s tem Hrovatinu ča zado-
ščenje.

Dr. Brejca pa je v svojem zagovoru
naglašal, da naj bo Hrovatin vesel, da ne
sedi on na zatožni klopi, kamor bi pravza-
prav spadal, in da naj zahvali Boga, da ga
zadene samo moralična obsodba.

Sodni dvor je po kratkem posvetovanju
Hrovatinovo pritožbo zavr-
nil in sodbo vipavskega so-
dišča v celem obsegu iz nje-
nih razlogov potrdil. Hrovatin,
ki jo je še pred koncem obravnave odkuril,
je torej dobil, kar je zaslužil, in nihče, prav
nihče mu ne more pomagati niti njegov
prijatelj dr. Tavčar, niti njegov
podreški posvetovalci; plačati bo moral
ogromne pravne stroške za to, da je pri
sodišču zaman iskal svoje časti. In ta
Hrovatin je bil 18 let vipav-
ski župan — res uzoren župan! On je
še danes obč. odbornik vipavskega trga —
begré ali bo imel še čelo po tej blamaži
pokazati se še kdaj v obč. odboru? — Dr.
Tavčar je, če se ne motimo, v dež. odboru
referent za občinske zadeve. Priporočamo
mu torej, da si naj Hrovatinov slučaj prav
natanko ogleda in potem brezozirno preišče,
če ni morda še kaj kak podoben — vzor
liberalnega župana!

XI. občni zbor katol. tiskov- nega društva v Ljubljani.

Poročilo tajnikovo:

Na zadnjem (X.) rednem občnem zboru
našega društva dne 20. julija 1899 ste si,
č. gg. društveniki, izvolili nov odbor, ki
se je takoj po občnem zboru sestel tako-le:
Predsednikom je bil izbran prof. msr. Anton
Zupančič, predsednik-namestnik kano-
nik Janez Sušnik, tajnik prof. dr. Jos.
Lesar, blagajnik katehet Rok Merčun,
nadzornik bukvarne prof. Ant. Kržič in
nadzornik tiskarne prof. dr. Fr. Lampe.
V odboru so bili sicer še: prelat dr. Janez
Kulavica, imenovan po prevz. g. po-
krovitelju v zmislu § 8. društvenih pravil,
gen. vikar Jan. Flis, prof. dr. Janez Ja-
nežič, kanonik Andrej Kalan, župnik
Matija Kolár, dekan Janez Novak,
tvorničar Karol Pollak, vikar Luka
Smolnikar in profesor dr. Aleš Ušeničnik.

Po prezgodnji smrti blagajnika Roka
Merčuna († 23. jul. 1900) in nadzornika
tiskarne, kanonika dr. Fr. Lampe († 24. sept. 1900) je opravil njune posle
g. predsednik. Z 20. julijem je potekla od-
boru zakonita poslovna doba. Izvoliti vam
bo torej danes nov odbor. Stari vam sedaj

po meni v glavnih obrisih poroča o svojem
delovanju ter prosi, da je odobrite.

Naj vam opišem ob kratkem: I. kako
se je društvo razvijalo, II. pokažem, kako
je društvo izvrševalo svoj namen, III. pa
nekaj pristavim o gospodarstvu v društvenih
zavodih.

I. Kako se je društvo razvijalo?

Kot prejšnja leta, moremo tudi to pot
z veseljem naznanjati, da se je društvo raz-
vijalo dovolj živahno. Le število udov se
ne množi, kot bi želeli. Od zadnjega občnega
zboru (20. jul. 1899) je pristopilo 49 novih
udov. Sedaj šteje društvo 60 dobrotnikov,
117 ustanovnikov in 265 letnikov, torej
skupaj 442 društvenikov. Nekatere ude-
letnike smo morali izbrisati iz društvenega
imenika, ker niso že po več let plačali let-
nine.

Odbor izreka srčno zahvalo onim preč.
gg. dekanom, ki so o pastoralnih konferencah
ali o drugih primernih prilikah pobrali udnino
ter jo poslali odboru. S tem ustrezajo udom
in odboru.

Smrt nam je pobrala od zadnjega ob-
čnega zboru: Nj. eminenco kardinala-nad-
škofa Jakob Missia, prvega pokrovitelja
našega društva; dobrotnike: stol-
nega prošta dr. Leonarda Klotutarja,
kanonika-vodjo dr. Fr. Lampe, žup-
nika Fr. Marešiča in Jakoba Grossa.
Umrli so dalje ustanovniki: prošt dr.
Anton Jarc; župniki: Fr. Kregar, Jakob
Dolenec, Ant. Lenasi, Andr. Sarec,
Matevž Preželj, Jož. Novak, Ant.
Ponikvar ter kapelana: Blaž Muhov-
vec in Jož. Benkovič ter letniki:
Anton Urbas, dekana Jož. Krese in
Ant. Aleš; župniki: Ivan Tomažič,
Janez Debeljak, Mihael Klemenčič
Fr. Zakrajšek, Janez Dugulin,
Aleš Gašperšič, katehet Rok Mer-
čun ter ekspozit Lovro Tič. Društvo se
bo vseh hvaležno spominjalo. Posebno hval-
ležnost pa je dolžno Nj. eminenci kardinalu-
nadškofu Jakob Missia, ki je bil prav
za prav ustanovitelj našega društva in ki
je, zlasti pri občnih zboreh goreče bodril
društvenike, naj podpirajo katoliški tisk z
radodarnimi rokami in gibčnimi peresi.

Hvaležno se moramo spominjati tudi
rajnega društvenega blagajnika gosp. Roka
Merčuna, rajnega nadzornika tiskarne,
kanonika dr. Fr. Lampe, ustanovnika
Jož. Benkoviča in župnika Fr. Ma-
rešiča († 10. dec. 1901), ki so zlasti s
peresom goreče podpirali težnje našega dru-
štva. Zadnji je še živ poslal v našo tiskarno
rokopis „Lurški čudeži“ ter za stroške iz-
ročil društvu primerno vsoto. Razen tega je
odkazal v zadnji volji pisateljsko ustanovo,
ki jo naj oskrbuje tiskovno društvo. Ni pa
še nič gotovega glede te ustanove, ker še
ni dovršena zapuščinska obravnava. Odbor
uljudno prosi, da se živi udje spominjajo v
svojih molitvah rajnega prvega pokrovitelja
in vseh rajnih dobrotnikov, ustanovnikov in
letnikov.

Da so se društvene zadeve ugodneje
reševale, se je odbor od zadnjega občnega
zboru posvetoval v 13. sejah, namreč 18. sept.
in 20. nov. 1899, 19. febr., 25. jun., 22. okt.
in 22. nov. 1900, 23. jan., 11. febr., 22. apr.,
1. jul. in 28. okt. 1901 ter 25. febr. in 1. ju-
lija 1902. V sejah 19. febr. 1900, 11. februa-
rija 1901 in 25. febr. 1902 je g. blagajnik
podaval račun o društvenem premoženju
preteklih let, ki se je vsakokrat odobril. V
zadnji seji (letos 1. jul.) se je določil med
drugim dan in spored za današnji občni zbor.

(Konec)

Gospodarska zveza.

Dr. Šusteršič je odložil
predsedstvo „Gospodarske
zveze“. — Ta vest bo gotovo neljubo
presenetila vsakega prijatelja zadržne ideje,
ker težko si je misliti, da bi ne stal na čelu
„Gospodarske zveze“ mož, ki ji je vdihnil
življenje in ki jo je doslej z železno vstraj-
nostjo in brezmejno požrtvovalnostjo negoval.
Tehtni so morali biti pač vzroki, ki so na-
klonili velikega prijatelja zadržništva do
tega koraka, in ti vzroki so zopet nov dokaz
njegove očetovske skrbi za zadržništva.
Pojasniti jih je sam v pismu, katero je pisal
dne 23. t. m. podpredsedniku „Gospodarske
zveze“ iz Toblach na Tirolskem, kamor je
šel na kratek odmor. Da bodo imeli naši
zadržniki avtentično pojasnilo tega koraka
v rokah, zdi se nam najumestnejše, da ob-
javimo doslovno omenjeno pismo, ki slóve:

Velečastiti gospod svétnik!

Počaščujem se Vam, kot podpredsedniku
„Gospodarske zveze“, naznanjati, da odložim
mesto Zvezinega predsednika.

To storim po resnem, vsestranskem
prevdaru.

Jaz sem politično zelo pronesirana oseba. To okolnost so nasprotniki združnega gibanja zlorabljali, trdeči, da je „Gospodarska zveza“ pod mojim predsedstvom politično bojno društvo. Vem, da to nikdar ni bilo res, toda v ideji je govoril za nasprotnike, ker je težko osebo ločiti od politika. Znano vam je, da sem iz tega vzroka že zdavna gojil misel, odpovedati se „Zvezinemu“ predsedstvu. Toda tega nisem mogel storiti, dokler je obstajala nevarnost, da nasprotniki moj odstop zlorabijo zoper združno organizacijo, češ, da se odtegujem odgovornosti za moje lastne ustanove.

Ta nevarnost danes ne obstoji več. Ministerstvo je na našo lastno prošnjo proučilo temeljito revizijo naše združne organizacije po dveh prvih združnih strokovnjakih Avstrije. Sijajni uspeh te revizije je znan. In v posledici tega uspeha je vlada krenila na pot krepkega državnega sodelovanja in tudi gmotnega podpiranja „Zvezinemu“ stremeljenju na polju kmetijskega združništva. S tem je po večletnih krutih bojih osigurana zmaga združne ideje mej Slovinci.

Dóbi krutih bojov ima sedaj slediti dóba mirnega vsestranskega združnega dela. Združno organizacijo treba sedaj razširiti, še bolj pa uglobiti in očistiti vsega nezdravega ali neumestnega. Še bolj nego doslej mora v ospredje stopiti zgolj gospodarski značaj naše organizacije. V „Zvezinem“ krogu naj se domači čuti vsak odkrit prijatelj združne ideje, naj si pripada katerikoli stranki v političnem življenju.

Zato je zame prišel čas, da odstopim od „Zvezinega“ predsedstva, to tem bolj, ko se je politični boj v naši deželi v zadnjem času še poostiril in vse na to kaže, da gremo v dóbo političnih viharjev, kakršnih naša dežela še ni doživela. Moja dolžnost veli, da v teh viharjih političnih bojih stojim v prvi vrsti! Zelo umestno je torej, skoraj neobhodno potrebno, da vodstvo zgolj gospodarskega društva položim v druge roke. Umevno je, da je doslej marsikojega političnega nasprotnika predsodek proti moji osebi gnal morebiti v združništvo sovražni tabor. Temu naj, kolikor je od mene odvisno, v bodoče ne bodi več tako. Niti predsodki naj v bodoče več ne zapirajo vhod v veliko združno organizacijo, ki bodi prijazna in prostorna dom vsem produktivnim stanovom dežele in naroda!

Razume se pa, da sem s svetom in dejanjem tudi v bodoče vsigdar na razpolago, kadarkoli bode „Zvezino“ vodstvo to zahtevalo.

Sprejmite konečno, velečastiti gospod, izraz mojega najodličnejšega iskrenega spoštovanja!

V Toblachu, dne 23. julija 1902.

Dr. Ivan Šusteršič, s. r.
državni in dež. poslanec.

Tedenski koledar.

Nedelja, 27. julija: 10. pobinkostna, Pantaleon m.; evang.: O farizeju in cestnarju. Luk. 18. — Ponedeljek, 28. jul.: Inocenčij p., Nazarij in dr. mm. — Torek, 29. julija: Marta d. — Sreda, 30. julija: Abdon in Senen mm. — Četrtek, 30. jul.: Ignacij Lojol. — Petek, 1. avgusta: Vezi sv. Petra. — Sobota, 2. avgusta: Porci-junkula. — Solnce izide 1. avgusta ob 4. uri 48 minut, zaide pa ob 7. uri 25 m. — Lunin spremen: Zadnji krajevi 28. julija ob 6. uri 13 minut zvečer. — Dan se skrči v avgustu za 1 uro 28 min. — Música sacra v nedeljo dne 27. julija: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Varhangeljsko mašo zložil Janez Schweizer, graduale »Justus cum veciderit« koralno, ofertorij »Posuisti, Domine« zložil A. Foerster. — V mestni cerkvi sv. Jakoba pontifikalna maša ob 9. uri: Missa in hon. Resurr. D. N. J. Chr. z instrumentalnim spremljevanjem zl. Fr. Garbič, graduale po recitaciji predpisanega teksta Justus ut palma zložil Fr. Ferjančič, ofertorij Posuisti Domine zl. Ant. Foerster.

Sejmi po Slovenskem od 28. julija do 2. avgusta. Na Kranjskem: 28. v Kostanjevici, Lukovcu, Smartnu pri Litiji, Teldah, Toplicah in na Vrhu pri Idriji; 1. v Kranju, na Vinici in Osilnici; 2. v Dolu. — Na slovenskem Štajerskem: 28. v Ormožu; 30. v Kostivnici; 31. v Konjicah in Dobu pri Hrastniku; 2. avgusta pri Sv. Lenartu v Slov. gor. — Na Primorskem: 31. v Gorici; 1. v Glemoni in Duvljah; 2. v Hrpeljah in Pazinu.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 26. julija.

Na obónem zboru »Katol. tiskovnega društva« dné 24. t. m. voljeni odborniki in po presv. knezoškofu imenovani zastopnik se tem potom vabijo k seji v torek, 29. julija, ob 4. uri popoldne v prostore »Slovenčevega« uredništva, da se odbor konstituira.

Novo mašo bo pel jutri, 27. t. m., na Ježici pri Ljubljani naš izvrstni pesnik Silvin Sardenko — č. g. Alojzij Merhar. Iz srca častitamo!

Dr. Šusteršičev govor za splošno volilno pravico v dežel. zboru prinaša danes po stenografičnem zapisniku »Slovenski List«. Govor izide tudi kot posebna brošura.

Javna seja kranjske trgovinske in obrtne zbornice. Včeraj v petek 25. t. m. vršila se je v magistratni dvorani javna seja trg. in obrtne zbornice. Nekateri gg. svetniki oprostili so svojo odsotnost, ni pa tudi bilo k seji g. župana Hribarja. Zbornični predsednik je predstavil novoimenovanega vladnega komisarja svetnika gosp. Gustava Kulavica namesto dosedanjega svetnika Rühlinga, kateri je sedaj prevzel pri dež. vladi drugi posel. Gosp. vladni svetnik Kulavica je pozdravil navzoče in povdarjal, da bode vsikdar pospeševal koristi trg. in obrtne zbornice, prosil pa je navzoče za blagohotno podporo. Prošnji občini Jesenice za dovolitev tedenskega semnja vsak torek se je ugodilo. Zbornični računski zaključek se je odobril. Prošnji občine Presejke za preložitve letnega semnja od 8. na 15. junija se je ugodilo. Glede prošnje občine Škocijan za pomnožitve starih letnih živinskih semnjev je bila zbornica mnenja, da naj se dva semnja dovolita, dva pa ne, ker bi drugim občinam, posebno Novemu mestu preveč škodovali. Pri poročilu o načrtu izvršilne odredbe k zakonu z dne 25. februarja 1902 o premembi in dopolnitvi obrtnega reda, katero je doposlalo ministerstvo, sprejele so se nekatere spremembe. O prošnji g. Vidalijskega za podelitev koncesije za pokopavanje mrličev se je sklenilo priporočati dež. vladi, da se ista odkloni. V centralno komisijo za obrtno šolstvo se je izvolil zbornični predsednik. Poročilo o vlogi nekaterih trgovcev in obrtnikov selške doline se odstavi iz dnevega reda in vrne odseku. Gosp. Majdič je želel, naj bi se telefon južnega dela naše države zvezal z Ogrsko. Gospod Tönnies je želel, naj bi se za okrajno glavarstvo dobil primernejši prostor, nego je stari »Žabjak«. Gosp. Baumgartner je priporočal, da se Gorenjska in sploh Ljubljana zveže telefonično z Beljakom. Gosp. Kregar je stavil nujni predlog o poštnih razmerah na Kranjskem, posebno v Ljubljani in sicer: glede pomnožitve poštnih uradov in da se v Ljubljani erarizirajo nekatere poštne filijale. Svoj predlog bode utemeljeval v prihodnji seji.

Štajerski deželni zbor zaključil danes svoje zasedanje, ki je zadnje pred novimi volitvami.

Skrb »Slov. Naroda« za ljubljansko okrajno bolniško blagajno. »Slov. Narod« je včeraj kvasil svojim bralcem, da je bila okrajna bolniška blagajna opetovano pozvana, naj predloži statistične izkaze in računski zaključek. Naglašala tudi, da je bil načelnik Kregar že dvakrat kaznovan, toda računskega zaključka in statističnih izkazov še ni predložil. Radoveden pa je »Slov. Narod«, kdo plača globe načelnika Kregarja in zakaj ne predloži računskega zaključka in statističnih izkazov. »Slov. Narod« svetujemo, naj se obrne na dotično osebo, katere mu je dala informacije, da je mogel pisati zgoraj omenjeno notico. Dotična oseba bo vedela, da ni kriva okrajna bolniška blagajna oziroma njen načelnik Kregar, da pa je kriva »zaveza« okrajnih bolniških blagajnic v Trstu. Ta sestavlja statistiko, odkar sploh obstoje okrajne bolniške blagajne, in to radi istomernosti — kar seveda sama poudarja. Okrajna bolniška blagajna ljubljanska je poslala vse gradivo prve dni me-

seca aprila. Po navadi je zaveza stvar rešila v 3 do 4 tednih. Kaj je bilo letos vzrok, da se je tako zakasnilo, nam ni znano, o tem naj popraša »Slov. Narod« svojega informatorja. Okr. bol. blag. je dne 28. maja pisмено prosila »zavezo«, naj statistiko upošlje, da jo bo mogla okrajna bolniška blagajna ljubljanska pravočasno predložiti deželni vladi. Toraj okrajna bol. blagajna se je zavedala svoje dolžnosti, kajti skrbela je zato, preden jo je sploh magistrat pozival. Magistrat je prvokrat pozival bol. blagajno okrog 10. julija, 11. julija je blagajna zopet prosila zavezo v Trstu hitre rešitve. Na vse te prošnje pa okrajna bol. blagajna ljubljanska ni dobila od zaveze niti odgovora. Šele na brzojavni poziv z dne 24. t. m. se je odzvala »zaveza« in ob enem doposlala statistiko okraj. bol. blagajni ljubljanski. Dne 25. t. m. je prejela blagajna statistiko in jo dne 26. t. m. predložila magistratu. S tem mislimo, je storila okraj. bol. blagajna ljubljanska, oziroma njen načelnik Kregar svojo dolžnost. »Narodov« pisec pa toliko razume o poslovanju okraj. bol. blagajne, kakor zajec na boben. Globe pa, ako se katere sploh naložijo načelniku Kregarju, plača on sam.

Zvezda blebi. Učiteljstvo krškega okraja je minuli četrtek volilo 3 zastopnike v deželno učiteljsko konferenco. Izvoljena sta radeški nadučitelj g. Pretnar in krška učiteljica gđ. Schmidinger. — Mesčanski učitelj in krški župan g. dr. Romih pa velikodolinski nadučitelj g. Bernot sta prišla v ožjo volitev. Izvoljen je g. Bernot. Tableau!

Konferenca Salezijancev v Šiški. V nedeljo 27. t. m. imel bode č. g. Alojzij Kovačič, duhovnik salezijanske kongregacije, v Spodnji Šiški konferenco o namenu Salezijancev in o novem ustavu za zanamarjene dečke. Potem bo imel č. g. P. Teofil Zajc, novomašnik, litanije, blagoslov in darovanje za salezijanski zavod. Veseli nas, da redovniki sv. Frančiška Asiškega in Saleškega tako vzajemno delujejo v blagor naše ljube mladine. Želimo jim mnogo uspeha.

Raznoterosti iz Kranja. Iz mnogih krajev se je že poročalo o hudi nevihti, ki je razasjala začetkom tedna. Tudi pri nas je udarila med nevihto strela v stolp podružnične cerkve na Hujah. Puh je omamil cerkovnika, ki je zvonil »hudo uro«, druge nesreče, hvala Bogu, ni bilo. — Godba prostovoljne požarne brambe se je odpeljala v četrtek z opoldanskim vlakom v Lesce in od tod z vozovi v Bohinj, da svira ondi za god železničnemu podjetniku. Godci, ki so jih v ta namen najeli železniški delavci, so se povrnil v petek v Kranj. — V sredo se je vršil v hotelu »Stara pošta« zabavno-poučni sestanek, ki ga je priredil g. Alojzij Luznik z Vrhnik. V četrtek se je ponavljalo isto v gostilni pri P. Mayerju. Občinstva se je precej nabralo. Najbolj so nas zanimala predstave s kinematografom.

Poštna vest. Mesto poštne odpravnice v Kresnicah pri Litiji je podeljeno poštni upraviteljici gđni. Katar. Vilhar. — Nov poštni urad se ustanovi v Suhorju.

Župan v Preddvoru. Dne 24. julija se je v Preddvoru vršila županska volitev za veliko občino, ki obseza 4 župnije. Izvoljen je bil županom bivši večletni župan oče Janez Robljek, in sicer jednoglasno s 26 glasovi, kar je pač redek slučaj, da kedo vživa toliko zaupanje. Mož je poštenjak stare korenine. Za svetovalce so bili voljeni: France Mubi iz Sp. Bele, Jurij Arh iz Preddvora, Jožef Bidovec iz Gorič, Anton Perne s Trstenika, Jernej Polajnar iz Kokre.

Psovanje mrtvega duhovnika. Včeraj so pokopali nesrečnega duhovnika Mikliča. Še ko je ležal na mrtvaškem odru, je umazano pero v »Narodovem« vredništvu pomočilo se v črnilo, da posuroveli »inteligenci« predloži nekaj psokv na duhovnika, katerega so ubili od naših narodnih nasprotnikov oslepljeni fantje. Mikliča tisti, ki so ga poznali, slikajo kot blagega človeka, »Narod« pa ga je naslikal tako, kakor bi ga grše in lažnjiveje ne mogel naslikati niti nemškutarski »Štajerec«. Po »Narodovem« mnenju bi duhovščina morala brezbrizno gledati početje

»Štajerčevih« pristašev. Ker tega po svoji vesti in narodni dolžnosti slovenska duhovščina ne more storiti, pravi »Narod«, da je duhovščina sama moralnični povzročitelj tega uboja. »Dobila je to, kar je sama iskala«. A to še ni dovolj. »N.« je napisal včer. uvod. članek z napisom »Kaplane so ubili«, v katerem nadaljuje, kakor smo že konstatirali, »Narod« zavijanja in psovanja popolnoma v smislu »Štajerčevem«. O mrtvem duhovniku, ki je padel od spovedi gredoč kot žrtva napada, piše »Narod«, da je bil »hujeskač prve vrste«, »surov in nasilen«, »vse je hotel vladati, vsakdo naj bi kakor pes pred gospodajem ležal pred njim na trebuhu in ga molil«, »samo za svoj pravi poklic se ni menil«, »pravi ničvrednež«. Svoj članek »Narod« zaključuje: »Slučaj v Makolah je imel tragičen izid, v ostalem pa se razmere v drugih krajih po Slovenskem čisto nič ne razločujejo od razmer v Makolah, ker duhovniki z malimi izjemami povsod tako divjajo, kakor tam, kjer je bil naposled kaplan ubit. Slučaj v Makolah je glasan »memento« katoliški duhovščini, zakaj, če pojde tako naprej, kakor dosihdob, potem se bodo ljudje začeli kar pribelem dnevu klati.« Kakor se vidi, ima »Narod« članek poseben namen in opravičeno dvomimo, da bi liberalci z žalostjo pozdravili vesti, ko bi ljudje pričeli po vsem Slovenskem pobijati duhovnike. »Narodovo« stališče v zadevi Mikličevi kaže štajerskim rodoljubom, da ga ni slučaj, v katerem bi »Narod« ne stal ob strani »Štajerčevih« pristašev, in da mora torej med štajerskimi nemškutarji in slovenskimi liberalci obstajati neka ozka zveza. Rodoljubi na Štajerskem vedo, kako stališče naj pravočasno zavzame proti taki zvezi; posebno štajarska duhovščina, katere tovariša je »Narod« celo na mrtvaškem odru tako gnjusno in podlo opsoval, naj združena in složna odločno nastopa proti liberalno-nemškutarskemu združenemu sovražniku.

»Štajerčeve« liberalne laži. 10. št. »Štajerca« je prinesla dopis pod zaglavjem »Črešnjevski župnik«, v katerem z običajno liberalno surovostjo blati g. župnika Sušnika, češ, da je dne 21. sušca imel na prižnici propoved, v kateri je kričal v največji jezi nad farno ljudstvo, napadal in zmerjal ter ga šuntal k puntariji! Zraven tega mu očita v svoji liberalni resnicoljubnosti, da je rekel na leci: jaz sem največji gospod, vsak se mi mora klanjati, naj bo učitelj, uradnik ali častnik; da, še celo cesar in kralj se mi mora uklanjati itd. itd. Gosp. župnik je poslal popravek, v katerem dokaže, da dotični dan ni niti propovedi imel, ker je bil — petek. Resnicoljubnega »Štajerca« je to razkačilo. Začel je zopet blatiti g. župnika, češ, da je to največja nesramnost od gosp. župnika, da si upa popravljati. Res je sicer, da dotični dan ni bilo pridige, a bila je pa 23. sušca pridiga. V omenjenem dopisu se je vrinila le tiskovna pomota. A poštene resnicoljubni liberalni »Štajerček« se je tudi sedaj pošteno opekel. Dobil je popravek, v katerem dokaže gosp. župnik, da tudi 23. sušca ni bilo nikake propovedi, ker se je bral le pasijon ali trpljenje Kristusovo. No, liberalni »Štajerček« je nato utihnil, a popravka pa si ni upal natisniti. S takimi liberalnimi časniki se moramo boriti. Ako imajo korajžo oblatiti poštenega človeka, naj imajo tudi pogum, da popravijo in prekličejo svoje neresnične trditve. Sicer pa dobi »Štajerec« priliko, da dokaže svoje neresnične trditve. In takemu časopisu kaže svoje simpatije — »Slovenski Narod«.

Urednik ameriškega »Glasa Naroda« — aretiran. Na Notranjskem so aretirali urednika slovenskega ameriškega lista »Glasa Naroda« gosp. Sakserja, baje zato, ker je vabil mladoletne ljudi v Ameriko.

Efektno tombolo je dovolilo ministerstvo kmetijski podružnici v Mošnjah in gasilnemu društvu v Mokronogu.

Razpis učiteljske službe. Na petrazredni deški ljudski šoli s pravico jav-

nosti v Trstu se razpisuje služba učitelja s 1280 K letne plače in 240 K stanarine. Postavno opremljene prošnje naj se do 10ega avgusta t. l. dološljejo podpisane vodstvu. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Toča. Iz Preddvora se nam poroča: V četrtek popoldne okoli 5. ure nam je toča pobila prideleke. Bil je tak naliv s točo in med hudim viharjem, da ljudje že davno kaj takega ne pomnijo. Po vseh potih je tekla voda namešana s točo, kakor v potokih. Posebno hudo je zadela preddvorsko, breško in tupališko polje. Oves, pesa, zelje in drugo je popolnoma potokla. Ljudje nimajo kaj živini pokladati. Štiri polne kozolce je vihar prevrnil. Pšenica na polju je vsa plegla in okleščena, pota so razdrta. Škoda je velika. Res je žalostno!

Toča je v torek pobila v občinah Št. Janž, Radeče in Boštanj na Dolenjskem. Samo v šentjanški občini cenijo škodo na 60.000 kron.

Utonila je v ponedeljek 72leta Mina Rebolj iz Tenetišča v kranjskem okraju. Izpila je baje četrto litra žganja ter zašla v vodo.

Obesil se je v Celovcu delavec Zeichen, doma iz Lipe.

Duhovniške vesti iz lavantinske škofije. Župnijo na Ribnici v Pohorju je dobil č. g. Andrej Fišer, dosedaj župnik v Zagorju. — Prestavljeni so č. g. kaplani: Franc Hlastec, iz Laškega kot provizor v Zagorje, Mihael Sket, iz Ribnice na Pohorju kot kapelan v Laško, Ernest Trstenjak, od sv. Ane na Krembergu v Kamnico, Ivan Topolnik iz Kamnice v St. Marjeto nižje Ptuja, Melhijor Zorko iz St. Marjete nižje Ptuja v Leskovec, Franc Lovrenko iz Leskovec v Marijo Snežno, Jožef Panič iz sv. Antona k sv. Ani na Krembergu, Ivan Bosina iz Rogatec k sv. Jur. ob Ščavnici, Iv. Kociper iz Vuzenice kot III. kapelan v Ljutomer. — Na novo nameščeni so č. g. novomašniki: Maks Vraber v Makole, Peter Gorjup v Luče, Ivan Zakošek v Rogatec, Ivan Ilc v Podsedro, Ivan Jelšnik k sv. Martinu v Slov. Gradcu, Albin Lubri v Zreče, Ignacij Skamlec k sv. Antonu v Slov. goricah, Viktor Preglej v Vuzenico. — Na novo nastavljen kot kaplan v Vojniku je č. g. Franc Spindler, dosedaj v glasbeni šoli v Rezzu.

Nesreča pri streljanju proti toči. Pri sv. Katarini na Sp. Štajerskem se je te dni smrtno ponesrečil 9letni Franc Kos, ki je v družbi posestnikov sinov 19letnega Širmeka in 18letnega Antona Medveda streljal proti toči. Strel se je prezgodaj vnel, iskra je odletela na preblyzo se nahajajoči smodnik. Vseled česar je navstala eksplozija. Ranjena sta tudi tovariša Kosova.

Matura na celjski gimnaziji. K maturi se je oglasilo 33 kandidatov, 30 rednih, en privatist in dva izvanredna. Maturu so napravili trije z odliko, z dobrim uspehom 27, dva smeta izpit ponavljati jeseni, eden čez eno leto. Slovenski abiturijenti so: Babnik Friderik, Bantan Albin, Bieck Karl, (z odliko), Cimerman Jakob, Krašovec Aleksander, Kaffou Ivan, Kramer Rudolf, Steblovnik Ivan (z odliko), Šanc Franc, Štander Maks, Žagar Pavel.

Tovarna pive na Reki. Na Reki se je osnovalo delniško društvo, ki bo zgradilo veliko tovarno za pivo.

Banka „Slavija“ — agentura za „Narod“? „Slovenski Gospodar“ poroča: Znano nam je več slučajev, da nekateri bankini agentje v Ljubljani vsiljujejo zastopnikom banke „Slavije“ po štajerskem znanega razdirača „Slovenski Narod“. Na ta način hočejo menda ljubljanski gospodje naše ljudstvo pripravljati za liberalizem in nemčurstvo. Imenuje se nam tudi gospod, ki je posebno goreč v tem pošiljanju, piše se g. Holc. Mi bomo to naznanili vodstvu banki nemu v Prago, proti „Slaviji“ pa se bo začela agitacija, ako jo bodo ljubljanski liberalci še dalje rabili za „Narodove“ neumnosti. Zastopniki pa, katerim se „Narod“ vsiljuje, naj nemudoma pošljejo nazaj tega umazanca.

Pohvala za redovnike. Zadnja „Domovina“ prinaša članek o slovensko-nemški gimnaziji v Celju, katerega sklepa z besedami: „Častno pa moramo omenjati, da so slovenski dobrotniki, zlasti „Dijaška ku-

hinja“, vč. gg. kapucini in lazariisti darovali revnim dijakom na teden nič manj kot 341 obedov.“ — „Mrtva roka“ torej živo dela za slovenski narod!

Ljubljanske novice.

Nova maša pri oo. frančiškanih. V frančiškanski cerkvi bode jutri daroval novo mašo č. g. o. Teof. Zajc, brat gosp. učitelja Zajca.

Cerkveni govor čast. g. dr. Antona Medveda iz Maribora. Dne 3. avg. bode v Sv. Petri cerkvi, pri novi maši č. g. o. Kmeta pridigoval pred. g. dr. Medved iz Maribora, ki je nam vsem znan že iz II. slov. katol. shoda. Ljubljancem imajo torej priliko to nedeljo še enkrat slišati izbornega govornika.

Ponesrečenega biciklista Jakšeta so včeraj pokopali.

Poročil se je danes ob 11. uri gospod dr. Milutin Zarnik z gđ. Teklo Hubad, hčerko gospoda deželnega šolskega nadzornika. — Poročil se bo g. Ignacij Smole, železniški uradnik, z gospodično Gabrijele Prešern.

Ponesrečen brivec. Brivski pomočnik Miloš Luština je včeraj na Kongresnem trgu padel s kolesa in se znatno ranil.

Marker, ki je imel preveč prstanov. Markerju pri „Slonu“ Janezu Sedeju je bilo včeraj v nekem javnem lokalu ukradenih 18 kron in pet prstanov.

Umrli je g. Franc Lanovec, prodajalec čevljev. — V hiralnici je umrla Jožefa Erjavšek.

Organizacija odvetniških in notarskih uradnikov. Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov v Celju namerava ustanoviti v Ljubljani krajevno skupino. Ustanovni zbor bo dne 3. avgusta ob 4. uri v hotelu „Strukelj“ v Ljubljani. Vspored s h o d a je: 1. nagovor predsednika; 2. govor o organizaciji in društvenih težnjah; 3. posvetovanje radi ustanovitve II. skupine; 4. raznoterosti. Poziv objavimo prihodnjič.

Pogrešanega oficijala g. Sorna še niso dobili. Po Ljubljani so simpatije na strani nesrečnega moža, ki je vsled svojega dela gotovo pričakoval, da bo imenovan oskrbnikom nove justične palače. Z načrtom v roki je pravil prijateljem o svoji bodoči sreči. Ker pa se mu ni samo to izjavilo, ampak so pred tednom pokopali tudi njegovo soprogo, ni izključeno, da se je možu omračil duh in je v tem položaju storil korak, ki ga morda več ne pripelje na njegovo mesto. Blagajno so našli v popolnem redu.

Kolesarjeva nezgoda. Pomožni uradnik Sever je danes povozil tovarnarjevo ženo M. Simnjo v Krakovem ter jo hudo poškodoval.

Ljubljanski dolgoprstneži so ukradli neki ženi iz Vižmarjev iz žepa 3 krome. Žena je ogorčena vpila, ker so ji manjkale 3 krome. Drugič bode gotovo previdnejša, kadar pride v Ljubljano.

K nemški pevski slavnosti v Gradcu se je včeraj in danes odpeljalo iz Ljubljane mnogo „heilovcev“. Značilno je, da gredo kranjski Nemci v Gradec, kjer je nemško časopisje otvorilo radi slavnosti pravi boj proti „hausirarjem“. Nemško graško časopisje priperocha, naj udeležniki slavnosti kupujejo samo pri nemških trgovcih. Kaj hodo k takemu „bojkotu“ dejali nemški Kočevarji?

Prva ljubljanska moška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda bo imela redni občni zbor v torek dne 29. julija t. l. ob 7. uri zvečer v sobani Ciril in Metodove družbe v Narodnem domu v Ljubljani. — Na dnevnem redu je med drugim tudi volitev dveh zastopnikov za veliko skupščino dne 7. avgusta t. l. v Ilirski Bistrici. K mnogobrojni udeležbi uljudno vabi odbor.

Shod zidarjev imajo soc. dem. prihodnjo nedeljo v Ljubljani.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani. Vsled poljuba umrla je te ni žena lončarja Brämerja v Veltenu. Nekaj trenutkov pred pogrebom je poljubila svojega mrtvega otroka. Pri tem se je otrovala in v malo dneh umrla. — Nad 10.000 oseb v Ameriko se je izselilo v prvi polovici tega leta iz Hrvaške. — Za 80.000 mark diamantov pokradli so neznani zlikovci uslužbencu londonske tvrdke Joans v trenutku, ko jih je nameraval odpustiti. — Izgnan pastor. Iz Avstrije so te dni iztirali pruskega pastora Ungnada, ki je pri svojem „apostolskem“ delovanju po Češkem preveč kazal svoje svetno poslanstvo. — Trapistovski samostan pogorel. Blizu Montreala ležeči samostan Laurentian je včeraj popolno pogorel. Posamni redovniki so le s težavo rešili življenje. Škoda cenijo na četrto milijona dolarjev. — Anarhistička zarota proti laškemu kralju. Preiskava proti anarhistom v Terni na Laškem je pokazala, da se je snovala trdna zarota na kraljevo življenje. V Trstu so prijeli nekega Borcchina iz Bra, ki so mu dokazali, da je sodeloval pri zaroti. — Velika stavka

zidarjev v Kielu, ki je trajala štiri mesece, je sedaj končana. — Stolp sv. Marka v Benetkah bo v ugodnih razmerah dograjen v petih letih. Stroški so proračunjeni na 3 mil. lir, od katerih je polovica že pokrita. Načrti so že izgotovljeni. — Most Fran. Jožefa v Budimpešti se je ponizal za 20 milimetrov. Boje se, da se most ne podere. — Pomiloščen urednik. Ruski car je pomilostil bivšega urednika lista „Rossija“ Amfiteatrova, ki je napisal listek „Omanov“, v katerem je ironiziral carsko rodbino Romanov in je bil radi tega pregnan v Sibirijo. — Kraljica Natalija piše svoje spomine. — Princ Jožef Braganza se bode radi znanega delikta v Londonu pred kronskimi slavnostmi moral zagovarjati pred porotniki. — Trust cirkusov. Ameriški veliki cirkusi Buffalo-Bill, Barnum & Bailey, Sello itd. sklepajo trust, vsled katerega bi uvrstili svoja potovanja in bi v enem delu sveta le en teh cirkusov igral dve leti, ne da bi drugemu delal konkurenco. — Tovarno ponarejenega papirnatega denarja, ki je na milijone oškodovala razne države, so našli. — Rodbinska tragedija radi klobuka. Gospej Davida Thomasa se je dopadel nek klobuk. Mož ga je hotel kupiti za 18 dolarjev. Gospa je to odklonila. Radi tega se je vnel prepir, v katerem je gošpejin brat ustrelil moža in njo, naposled pa še samega sebe. — Otrovani delavci. V rafineriji pri Deubitzu so včeraj našli otrovanih deset delavcev. Stiri so mogli še oživiti, šest jih jih je umrlo. — S petimi otroci utopila se je včeraj vdova nadgrodarja Heyola v Kasslu. Žalost nad možovo smrtjo jo je gnala v smrt. — Stavka galiških poljskih delavcev se razteza po mnogih okrajih Galicije.

Klub — plešastih imajo na Poljskem v Saybusu. V ondotnem kraju je ne navadno veliko število plešcev, kar je privlekel nekega plešca na misel, da bi se plešče med seboj organiziralo v poseben klub. Pri neki seji so plešči določili prikozarcih vina, da bi za predsednika izbrali samega nadvojvodo Karla Štefana. A dotični predlagatelj — urednik — bi vsled tega kmalu postal nesrečen. Nek denuncijant je naznanil predlog državnemu pravdnstvu, ki ni razumelo nobene šale. Ko je nadvojvoda to slišal, potegnil se je za urednika tako, da ni mogel državni pravdnik plešastemu članu plešastega kluba skriviti niti enega lasu na glavi.

Društva.

(„Zdraviški dom“ Bled.) — Koncert in deklamacija na korist revni šolski mladini cesar Franc Jožefa I. ljudske šole v Gradu. Vspored: 1. Haydn: Cesarska pesem, unisono, s spremljevanjem klavirja in harmonija. 2. a) Jos. Stritar: Tožba zajčeva (Lojzek Rus). b) Jos. Stritar: Lisičja tožba (Andr. Ambrožič). — II. Jos. Petz: Štirje letni časi, dvoglasni zbor, soli in deklamacije s spremljevanjem klavirja in harmonija. Pomlad: Tilka Vovk. Poletje: Olga Verderber. Jesen: Marija Rus. Zima: Matej Štibilj. Začetek ob 8. uri zvečer. — Cene prostorum: Sedeži I.—VI. vrste 3 krome, vsi drugi sedeži 2 kroni. Z ozirom na blag namen se preplačila hvaležno sprejemajo. — Odbor

(Družba sv. Cirila in Metoda) je imela svojo 138. vodstveno sejo 10. julija 1902 v družbenih prostorih „Narodnega doma“. Navzoči: Tomo Zupan (prvomestnik), dr. Dragotin vitez Bleiweis-Trsteniški, Martin Petelin (blagajnik), Luka Svetec (podpredsednik), dr. Ivan Svetina, Ivan Šubic in Dragotin Zagar. Svojo odsotnost je opravičil tajnik Anton Žlogar. V smislu § 18. se je udeležil kot svetovalec razsodnik dr. Fran Stor. Ob polu 3. uri je prvomestnik Tomo Zupan otvoril sejo z običajnim pozdravom. Blagajnik je od 1. jan. do 10. jul. izkazal 19.236,14 K dohodkov in 16.410,14 K stroškov, torej 2826,77 K preostanka. Deška šola v Trstu se v prihodnjem šolskem letu razširi v pet razredov, šola v St. Rupertu pri Velikovecu pa v štirirazrednico. Velika skupščina bo v četrtek 7. avgusta t. l. v Ilirski Bistrici. Ko se rešijo doše prošnje in sprejmejo razni nasveti, zaključijo prvomestnik sejo ob polu 6. uri zvečer.

Telefonska in brzajavna poročila.

Trst, 26. julija. Kavarniški uslužbeni so sklenili danes stopiti v stavko, ker so gospodarji ugodili le neznatnemu delu zahtev.

Celovec, 26. julija. Sprememba volivnega reda na korist Nemcev je sprejeta. Poslanec Einspieler je pri § 6. predlagal, naj se število kmečkih poslancev pomnoži na 17 in naj se spre-

mene volivni okraji. Predlog je bil odklonjen, na kar so poslanci Einspieler, Grafenauer in Huber zapustili zbornico. Z 29 glasovi je bil predlog večine sprejet.

Dunaj, 26. jul. Körber je bil danes zopet v lšu v avdijenci pri cesarju. Poroča se, da je cesar Körberja sprejel s posebno naklonjenostjo.

Dunaj, 26. jul. Za naslednika kardinala Ledochowskega splošno imenujejo iz Vilne prognanega škofa Zwierovizsa.

Praga, 26. julija. Češki dež. zbor se brzkone v jeseni več ne snide. Splošno se sodi, da bo september zelo kritičen, in torej nikakor ne kaže, da bi zboroval ta zastop v tako nenormalnih razmerah. Ob enem pa Čehi hočejo dati vladi dovolj prilike za reševanje jezikovnega vprašanja.

Lvov, 26. julija. Stavka poljskih delavcev v vzhodni Galiciji je vedno večja. Doslej stavkajo poljski delavci v 200 občinah. Stavkujočih delavcev je nad 100.000. Stavka ima tudi naroden pomen, ker so rusinski delavci v boju proti poljski „žlahti“. Rusinski list „Dilo“ pravi, da bo ta stavka dobila še večje obsežje, da tako pokaže ljudstvo, da je močnejše, kot zastareli privilegiji aristokratov.

Pariz, 26. julija. Listi poročajo o pogovoru predsednika Loubeta z nekim višjim cerkvenim dostojanstvenikom. Na izjavo Loubetovo, da ne ve, kaj naj stori v dobi, ko vse pritiska nanj, je cerkveni dostojanstvenik, baje nadškof Richard, odgovoril: „Po svojem govoru v Dünkirkenu bi ne bili smeli imenovati Combesa. Če ste pa že to storili, spodite ga; ako pa tudi to ne gre, pojedite sami!“

Pariz, 26. julija. V razne samostanske šole je vlada odposlala včeraj policijske komisarje, katerim se je pa zabranil vstop. Šolske sestre izjavljajo, da se umaknejo le sili. — Predsednik Loubet je včeraj podpisal dekret glede zatvoritve 26 redovnih šol v Parizu in okolici. Loubetova soproga ni hotela sprejeti deputacije pariških dam, ki so hotele prositi posredovanja pri soprogu. — Jutri se vrši protestni shod pod Coppéejevim predsedstvom. Radikalci ga nameravajo razbiti.

Pariz, 26. jul. Listi poročajo, da se ustanove namestu kongregacijskih šol svetne šole pod vodstvom aristokratskih dam in katoliških mož. Šolo St. Maut dan in noč obkroža množica mož in žena in pravi, da se ne umakne, naj pride tudi najskrajnejša sila. Za jutri pričakujejo velike demonstracije.

Pariz, 26. julija. Časopisje se norčuje iz Loubeta in pravi, da je sedaj Loubet odgovoren za Combesova dejanja. Pariški listi pisarijo, da je doslej bil Loubet smešen, sedaj je pa postal sovražen.

Pariz, 26. julija. (C. B.) Sinoči je bilo vse mirno. Ministerski predsednik Combes je naznanil glavnim redovnim predstojnicam, da so odgovorne za vse upornosti podrejenih zavodov in eventualno navstale nemire.

Kairo, 26. julija. (C. B.) Včeraj je obbolelo 118 oseb za kolero.

Umrli so:

25. julija. Elizabeta Pirnat, jermenarjeva žena, 60 let, Rimska cesta 14, nadubia.

V bolnišnici:

23. Ivan Blaž, gostac, 71 let, carcinoma laryng.

Pregreške zoper dijete ozdravlja rogaški „Styria vrelec“ (zdravilna voda). K vinu, konjaku itd. pa je boljši „templev vrelec“. 786 (1-1)

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 506,2 m, srednji zračni tlak 786,0 mm

Čas opazovanja	Temperatura v zraku	Temperatura na površini	Velikost oblakov	Moč	Barometar
25. 9. zvečer	737,2	16,9	sl. jvzh.	jasno	66
26. 7. jutir.	738,0	13,9	sl. jvzh.	megla	
26. 8. popol.	739,7	24,8	sl. jug.	jasno	

Srednja včerašnja temperatura 17,6°, normale: 19,9°.

Dunajska borza

dné 26. julija.

Skupni državni dolg v notah	101-85
Skupni državni dolg v srebru	101-70
Avstrijska zlata renta 4%	121-60
Avstrijska krona renta 4%	99-80
Ogerska zlata renta 4%	121-25
Ogerska krona renta 4%	97-90
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1604-—
Kreditne delnice, 160 gld.	675-—
London viza	239-70
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117-—
30 mark	23-40
30 frankov (napoleonor)	19-05
Italijanski bankovci	93-85
2. kr. cekini	11-26

Več stanovanj s 3. in 4. sobami se odda

z novembrom v novi Pogačnikovi hiši v Cigaletovih ulicah 3, tik justične palače.

884 1-1

Več se izve istotam od 1—1/3 ure popoldne.

V najem se dá gostilna in prodajalna

s špecerijskim blagom v Prevojah št. 37. Pošta Lukovica.

Več se poizvé ravno tam pri Gašperju Kotniku.

863 3-1

Na Dolenjskem proda se hiša

z lepim vrtom in hlevom, priprava za gostilno in trgovino.

Kje, pove upravništvo.

895 2-1

Prostovoljna razprodaja.

Posestvo gosp. Matija Dolničar v Trbovljah, to je: hiše, mlin, žaga, gošpodarska poslopja, njive, travniki in gozdi, se bode

19. in 20. avgusta od 9. ure dopoldne

naprej na lici mesta prostovoljno po kosih prodajalo.

Posestvo leži tik premogokopa v Trbovljah.

Hiše so pripravne za vsako obrt; nekatere njive in travniki pa za stavbišča.

Plačilni pogoji so ugodni

880 3-1

Prostovoljna prodaja premičnin.

Naznanja se, da se bodo prihodnji

ponedeljek, dné 28. t. m., in naslednje dni, vsakokrat od 9. ure dopoldne najprej, v Ljubljani v Florijanskih ulicah št. 14,

v zapuščino zmrle gospe Ludovike Schaffer spadajoče premičnine, kakor: razno pohištvo, kuhinjsko orodje, perilo, dragocenosti itd. vsled sklepa c. kr. okrajnega sodišča v Ljubljani z dné 23. julija 1902 opr. št. A I 494/2 prostovoljno razprodajale proti takojšnjemu plačilu v visokosti cenilne vrednosti ali višje in proti temu, da se odstranijo nakupljene reči takoj.

V Ljubljani, dné 25. julija 1902.

Dr. Rupert Bežek l. r.,

c. kr. notar kot sod. komisar.

888 1-1

Učenca

iz poštene krščanske hiše
vsprejme takoj
v svojo trgovino z mešanim blagom

890 2-1

FRANC SAJOVIC
trgovec na Sori p. Medvode.

Zaplembe oproščena brošura

Dr. Franka Potočnjaka iz Zagreba

pod naslovom

Iz zemlje bezpravja i demoralizacije
ili

Kraljev namjestnik — prosta varalica.

Dobije se u hrvatskom in njemačkom

jeziku kod knjižara L. Schwentnera v

Ljubljani. Poštom 50 filira. 887 3-1

Naznanilo!

Čebelarstvo
Čebelarstva tvrdka Bilc & Žnideršič v Ilirski Bistrici naznanja, da se je ista razdružila. Zatorej prosi se odslej vsa naročila na čebelarstvo potrebnosti izročevati tvrdki Ivan Bilc, trgovec v Ilirski Bistrici, kateri pošilja na zahtevanje zastoj in franko ilustrovane cenike vseh potrebnosti naprednega čebelarstva. — Naročila na med in čebele naj se blagovolijo naslavljati na tvrdko: Anton Žnideršič, industrijalec v Ilirski Bistrici.

891 1-1

Gričar & Mejač

uljudno naznanjata, da ostane prodajalna do 15. septembra t. l. ob nedeljah in praznikih zaprta.

792 (12-4)

Naznanilo.

Da se pride v okom pomotam, naznanja se slavnemu občinstvu, osobito gospodom gostilničarjem, da tisti delničarji „Tovarne sodavice, registrovane zadrage z omejenim poroštvom v Ljubljani“, kateri se po 14. juniju 1902 pristopili tej zadrugi, plačevati morajo vsled pravno-obvezne pogodbe vseh Ljubljanskih sodavičarjev (vštevši imenovano tovarno) izdelke sodavičarske obrti po isti ceni, kakor jih dobivajo pri vsakem drugem sodavičarju ter niso morda kupljene delnice na kako znižanje cen veljavne.

833 1-1

Predstojnik deželne zadrage izdelovalcev sodavode na Kranjskem:

Anton Putrich l. r.

Ljubljana, dné 26. julija 1902.

Kolarske, kovaške, in sedlarske pomočnike in učence

sprejme takoj izdelovateljev

VOZOV

Peter Keršič Šiška
Ljubljana.

861 6-4

Priznано najboljšo oljnate barve

zmlete z naglo sušičem firnežem na najnovejših strojih, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino porbarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann
v Ljubljani, 770 10

tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

Ilustrovani ceniki so brezplačno na razpolago.

Prodaja na debelo

Prodaja na drobno

J. SOKLIČ

v Ljubljani, Pod Trančo 1

prigovarja prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestih in na deželi izborao svojo zalogo

cilindrov, mehkih in trdih klobukov, turist-skih klobukov, čepic.

po raznovrstnosti blaga primerno nizkih cenah.

Tovarniška zaloga

lodnatih klobukov

c. kr. dvornih založnikov A. J. Pichler v Gradcu. 273 12-8

Tovarna pečij in raznih prstenih izdelkov

Alojzij Večaj

Ljubljana, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki stradon št. 9

prigovarja slav. občinstvu in preč. duhovščini svojo veliko zalogo barvanih prstenih

pečij in štedilnih ognjišč

kot: rujavih, zelenih, belih, modrih, sivih, rumenih itd., kar najbolj trpežnih in po modernih modelih izdelanih. Cene nizke. 36 52-29

Lastni izdelek.

Ceniki franco in brezplačno.

Brunolein, izvrstno sredstvo za ohranitev lesovja, preprečuje guľobo, oprhlost itd. Za trgovce pohištva, mizarje in zasebnike ima v zalogi tvrdka BRATAEBERL v Ljubljani, Frančiškanske ulice. 624 15 11-3
Vnanja naročila proti povzetju.

DR. JANKO BREJC

Je otvoril svojo

odvetniško pisarno

v Ljubljani na Dunajski cesti št. 19 (Med-jatova hiša).

872 6-2

Št. 656
m. s. sv.

Razpis službe.

866 2-2

Na II. mestni deški petrazrednici je popolniti mesto

nadučitelja — voditelja.

Prosilci za razpisano mesto naj svoje pravilno opremljene prošnje predpisanim potem vlagajo

najkasneje do 10. avgusta t. l.

pri podpisnem c. kr. mestnem šolskem svetu.

Zakasnele ali pomanjkljive prošnje se ne bodo vpoštevale.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani,
dne 20. julija 1902.

Nc. I. 775/2
1

Razglas.

859 3-2

C. kr. okrajno sodišče v Litiji razglašja:

Vsled prošnje Hermine Schink, Marije Bayr, Marije Godec in Antonije Birolla se dovoljuje

prostovoljna sodna prodaja

preje g. Ivanu Schink-u lastnega zemljišča vlož. št. 96 k. o. Loke (pri Zagorju) t. j. stavb. parc. št. 99/2 s hišo št. 14 v Lokah pri Zagorju in z gospodarskimi poslopji (cenilna vrednost 2600 K) kot jedne skupine, in parc. št. 177/1, 177/2, 177/3 in 178/2 s hišo št. 15 na Lokah pri Zagorju gospodarskimi poslopji, dvoriščem in vrtom (cenilna vrednost 10.000 K) kot druge skupine. Ta prodaja se po predloženih dražbenih pogojih izvrši

dné 11. avgusta 1902 na Lokah pri Zagorji.

Popis posestva, zemljeknjižni ekstrakt in dražbeni pogoji se smejo vpogledati ob uradnih urah pri sodišču in se bodo ob početku dražbe še posebej naznanili. Izključeta se te skupini najprej posebej in potem tudi v celoti za cenilno vrednost kot vzkljeno ceno 2600 K in 10.000 K, oziroma 12.600 K.

Prostovoljna sodna dražba nima nobenega upliva na obstoj eventualnih vknjiženih bremen.

Litija, dné 16. julija 1902.

Eden ali dva trgovska vajenca

zmožna slovenskega in nemškega jezika sprejmeta se takoj v trgovini z železnino pri

876 4-1

Karol Kavšeka nasl.
Schneider & Verovšek
Ljubljana.

Pri grajščini „Turn am Hart“ pri Krškem

se oddá mlin na dva tečaja

v najem in to od 1. oktobra t. l.

Ponudbe na oskrbništvu „Turn am Hart“.
Pošta Leskovec, Dolenjsko. 889 2-1

Živila MAGGI so najboljša.

Maggi za zabelo
daje juham, omaki, sočivju itd.
nenavaden, čvrst, prijeten okus.
Zadostuje malo kapelj.
Steklenica od 50 l. višje.

Juhe v tabletih.
Tablet za 2 porčiji 15 h.
Maggi je juhe v tabletih omo-
gočijo urno, samo s prilivanjem
vode, napraviti krepko, lahko pre-
bavljivo in zdravo juho.
19 različnih vrst.

Consommé- in Bouillon-škatlice.
1 Consommé-škatlica za 2 porčiji
najfinejše močne juhe 20 h.
1 Bouillon-škatlica za 2 porčiji
močne mesne juhe 15 h.
Se takoj napravi z vrelo vodo brez dru-
zega dostavka. 904 10

Jeden poskus bolj prepriča, kakor vsaka reklama.
Je dobiti v vseh prodajalnicah kolonijalnega blaga, delikates in dišav.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani
priporoča:
Razlaga velikega katekizma ali krščanski nauki za cerkev. Sestavljen Ant. Vetrnik, župnik na Dolu. Prvi zvezek: o veri in apostolski veroizpovedi. Broširano 2 K, s pošto 20 h več.
Drugi zvezek: poglavje o upanju in mo-
litvi, pa poglavje o ljubezni in zapovedih. Broširano 2 K 50 h, s pošto 30 h več.
Treji zvezek: o milosti in zakramentih. Broširano 2 K 70 h, s pošto 30 h več.

Za šolska darila
priporoča:
Katoliška Bukvarna v Ljubljani
naslednje povesti za mladino:
"Ljubite svoje sovražnike" — s podobami.
"Marijina otroka" — s podobami.
"Maron, krščanski deček z Libanona" — s podobami.
Cena broširanemu eksemplaru 40 h, kar-
tonirano 60 h. — Dobé se tudi v finejših
vezih po raznih cenah.

586 50-15

Trgovina z železnino „MERKUR“ PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta števil. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-skega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehnič, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko že-
lezne trgovine spadajoče predmete.

✶ **Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo.** ✶
✶ **Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev.** ✶

Postrežba točna.

Cene nizke.

**Raba tega v zamašek
vžganega znamenja in ru-
deče vrelske etikete se
priporoča kot varstvo proti
pogostim ponaredbam
Giesshübelske kisle vode.**

17 29

Izvirek: Giesshübl Sauerbrunn,
želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovi v. varh.
Prospekti zastoj in franko.
V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih
specijalnih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in
vinom.
Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassen-ju v
Ljubljani.

U njem se dá
dobro obiskana 873 (2-2)

gostilna

na deželi, v kamniškem okraju. Več se
povzve pri upravitelstvu „Slovenca“.

Št. 25 360

Dobava bukovih drv.

864 (2-2)

Podpisani mestni magistrat kupi 300 do 320 sežnjev 24 palcev dolgih, suh h, zdravih bukovih drv, katera bo tekom meseca avgusta letos oddati v mestna skladišča.
Ustne ali pismene ponudbe sprejema do 31 t. m. mestni gospodarski urad v navadnih uradnih urah.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 17. junija 1902.

Št. 495
m. š. sv.

Razpis službe.

848 2-2

Na II. mestni deški petrazrednici je stalno popolniti učno mesto.
Prosilci za razpisano mesto naj svoje pravilno opremljene prošnje predpisanim potem vlagajo najkasneje
do 10. avgusta t. l.
pri podpisnem c. kr. mestnem šolskem svetu.
Zakasnele ali pomanjkljive prošnje se ne bodo upoštevale.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani,
dné 15. julija 1902.

Domača umetalna steklarija Avg. Agnola v Ljubljani, Dunajska cesta 9

Dunajska cesta 9
po leg „Figovca“

se priporoča prečast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izdelovanje
cerkvenih oken in vrat, vdelenih s katedralnim steklom ali s
svincem obrobjenim belim ali barvenim steklom,
s steklom z umetno slikarijo

strokovnjaško dobro, zela čeno in trpežno izvršeno v lastni delavnici, od najpreprostejšega do najfinjšega
Št. 50/Z.

Spričalo,

s katerim podpisani potrjuje, da je velečislana
tvdka za stavbeno in umetno steklarstvo
AVGUST AGNOLA v Ljubljani, v polnem in
lepem soglasju s gotso arhitekturo, izvršila
prav pohvalno steklarška dela v novi župni in
dekanjski cerkvi v Smartnem pri Litiji.

Okenj 32, v raznovrstnih gotskih oblikah,
slikanih umetno na steklo v okusnih okrasnih,
strogo po gotških pravilih, v barvah nežno-svitlih
in ne vpijočih — svedoči jasno, da smo odobili
Slovenci v gosp. Avg. Agnola tudi v tej stroki
spretnega, domačega umetnika, kateremu s
mirno vestjo zaupamo sličitni dela.

V prepričanju, po ostalih ofertah za to delo,
se vestno zatrjuje, da so cene gosp. Avg. Agnola
prav zmjerne. Priporoča se kar najtopleje vsem,
posebno pa onim cerkvenim predstojnikom,
kateri razpolagajo sicer s malimi sredstvi, pa
bi oskrbeli radi svojim cerkvam kaj lepega.

Župni urad v Smartnem pri Litiji
dne 9. februarja 1901.

Ivan Lavrenčič,
župnik in dekan.

Prevzema tudi vsa stavbinska steklarška dela ter priporoča svojo izborno
zalogo vsakovrstnega steklarškega blaga. 737 52-52

KAROL ZUPANČIČ

Jurjevica pri Ribnici, Kranjsko.

izdelovatelj žičnih (dratenih) tkanin ter pletenin in trgovina
s sitarskim, rešetarškim in lesenim blagom. 745 12-6

priporoča slavnemu p. n. občinstvu svoje **pletenine in žice,**
pletene s strojem po uzocih, za ograje gozdov in vrtov, za fazanerije, kur-
nike, golobjake; **mreže za presejanje** gramoza in peska. — Izdeljuje in ima
veliko zalogo **medene, pocinjene in železne tkanine** za stroje, mline, okna,
line, kleti; **mesne sitnice,** prožne posteljne mreže (Drahtmatratzen) v raznih veli-
kosti, raznovrstna sita, rešeta za tovarne in mline, kape za ogrebanje čebel, po-
krivala za jedila, **razno leseno (suho) robo** itd. po najnižji ceni.

✶ **Ceniki na zahtevanje brezplačno.** ✶

Prečast duhovščini in sl. občinstvu priporočam uljudno svojo kamno-
seško obrt ter opozarjam, da izvršujem naročila na **nagrobne spomenike,**
ker delujem odslej brez posredovalca, za

30% ceneje

kakor vsaka druga tvrdka. — V zalogi imam veliko število spomenikov
iz črnega švedskega sianita v raznih oblikah po zelo nizki ceni.
Velespoštovanjem

Ignacij Čamernik,
kamnosek v Ljubljani, Komenskega ulice 26.

894 (12-1)

Imam večjo zalogo VOZOV vseh vrst. 692 6-2

Vozove izdelujem po najnovejši
dunajski in pariški modi.

FRANC WISJAN, izdelovalec vozov
Ljubljana, Rimska cesta števil. 11.

Pojasnilo.

Ker je vprašanje o pridobitvi stavišča stare gimnazije za napravo tržnice, oziroma zamenjava tega stavišča bodisi za Dellcotov ali moj in Faleschini-Jezuitov svet postalo aktualno in se mora v najkrajšem času rešiti, tedaj podajem z ozirom na razne govorice **o ceni** omenjenih dveh stavišč za novo gimnazijo račun o **troških**, ki bi jih imela mestna občina, če kupi *Dellcotov svet*, in o **troških**, katere bi imela mestna občina, ako kupi *Faleschini-Jezuitov in moj svet*:

Stavišče Dellcot-Kaučič:

a) Kupnina Dellcotovega stavišča . . .	K 140.000.—
b) " Kaučičevega " . . .	" 6.000.—
c) Naprava treh cest, razsvetljava, kanalizacija itd. (če bode zadoščalo) . . .	" 40.000.—
Skupaj troškov . . .	K 186.000.—

Od tega zneska odračuni se kupnina, ako občina **fakoj** proda dve skupini tega sveta za gradom K 50.000.—

Torej bi veljal mestno občino svet Dellcot-Kaučičev, namenjen za gimnazijo K 136.000.—

Ta za zgradbo gimnazije namenjen svet meri okoli

5200 štirijaških metrov

torej bi veljal po gornjem računu štirijaški meter **okoli 26 kron.**

Pripomnim, da moja hiša pri stavišču Faleschini-Jezuiti-Dečman ne stoji na za stavbo gimnazije ponujenem svetu, tedaj tū ne pride v račun.

Iz navedenega je pač jasno, da je svet **Faleschini-Jezuitov-Dečman** za približno

čez 2000 štirijaških metrov večji

in za približno

26.000 kron cenejši

kakor svet Dellcotov.

Stavišče Faleschini-Jezuiti-Dečman:

Oddaljeno od stavišča Dellcot 50 korakov.

a) Kupnina Faleschini-Jezuitov stavišča . . .	K 30.000.—
b) " Dečman z gospodarskimi poslopji vred " . . .	" 74.000.—
c) Event. potrebna naprava kanalizacije . . .	" 6.000.—

Torej bi veljal mestno občino svet Faleschini-Jezuiti-Dečman, namenjen za gimnazijo K 110.000.—

Ta svet za zgradbo gimnazije namenjen meri okoli

7500 štirijaških metrov

in bi veljal po gori navedenih številkah štirijaški meter **okoli 16 kron.**

853 (1-1)

V Ljubljani, dne 26. julija 1902.

Anton Dečman.

Franja Meršol

v Ljubljani, Mestni trg št. 18

priporoča svojo bogato zalogo

pričetih in izvršenih ženskih ročnih izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih **vezenin**, **krojaških potrebščin** ter raznega **drobnega blaga** — vse po zelo zmernih cenah. **Monogrami** in **risarije** se v poljubnih barvah in slogih uvezujejo na vsakoršno blago. 19 30

Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Predtiskarija.

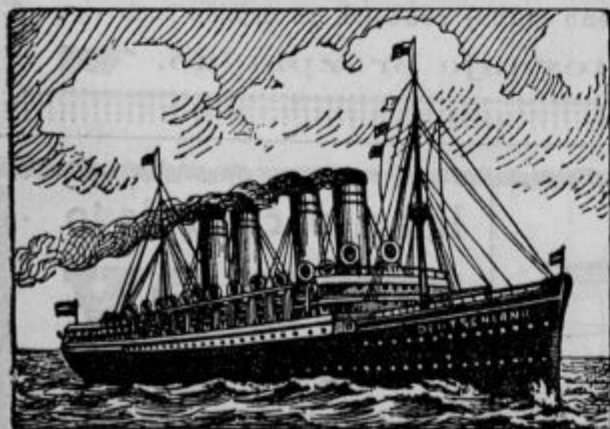

Zaloga šivalnih strojev

JAN. JAX v Ljubljani, 231 25-22

Dunajska cesta št. 17.

Zastopnik izvrstnih „Dürkopp“- in „Waffenrad“ koles.

Največje, najhitreje ter najvarneje vrste velikanskih parnikov, ki vozijo v

AMERIKO.

Hamburg - New York le 6 dni.

Vožne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja ter daje pojasnila točno in brezplačno oblastveno potrjena

agentura Hamburg - Ameriške Linije,

v Ljubljani, Marijin trg št. 1, nasproti frančiškanski cerkvi.

Največji in najstarejši slovanski zavod za pridobivanje vode na Avstrijskem.

Ant. Kunz,
c. in kr. dvorni zalagatelj
v Hrančicah (Moravsko)
izdeluje

vodovode

za mesta, vasi, prista-
ve, zavode, gradove,
toplice, bolnišnice itd.

Ta tvrdka je izdelala kar more dokazati s pohvalnimi spričevali, vodovode že v 42 mesih, 510. občinah, na mnogih velikih posestvih in industrijskih zavodih.

Samodelni vodotežni stroji,
— Najizvrstnejše vodne se-
salke za kakoršnokoli da-
ljava. — Veterini motorji. —
Samodelavna korita za na-
pajanje živali.

Na željo izdelamo vsakovrstne projekte in proračune po lastnih državno-potrjenih inženirjih.

Ceniki zastoj in franko.
849 (28-3)

Dobre ure cenó s 3letnim jamstvom raz-
pošilja tovarna ur v Mostu

HANNS KONRAD

trgovina z urami in zlatino
Most (Brüx) št. 234, Češko.

Dobre rem. ure iz nikla gl. 3-75
Prave srebrne rem. ure „ 5-80
Pristne srebrne verižice „ 1-20
Bud. iniki iz nikla „ 1-96

Moja tvrdka je odlikovana s
s c. kr. orlom, z zlatimi in sre-
brnimi svetinjami in ima na
razpolago na tisoče priznanskih
pisem. — Cenik s podobami
brezplačno 573 100-22

Sprejemem

učenca in učenko

v svojo trgovino z mešanim blagom.

Moj naslov pové upravništvo „Slovenca“,
874 (2-2)

Gramofon

Je najboljši in najglasnejši
govorilni stroj na svetu (s
trdimi ploščami.)

846 (24-5)

Avfomate
za gostilne

prodaja (tudi na obroke) do naj-
večjih in najfinejših

Rudolf Weber,
urar v Ljubljani,

Start trg šte. 16.

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanj-
šega dobitka. — **Promese** za vsako žrebanje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih
stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor
je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih. 134 80